ԺԳ. ՏԱՐԻ 3656 (Ն. Տ.) 5 ՄԱՅԻՍ 1896 — 23 ԱՊՐԻԼ, 1896 — 21 ԶԻԼԳԱՏԷ 1313 — ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ

20 ՓԱՐԱ.

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՆԷ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ Դալաթիա, Կ. Պոլիս

درعليه‌ده غلطه‌ده آره‌وك غزه‌ته‌سی اداره‌سی

Direction du journal AREVELK Galata, CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
Քաղաքական եւ Զգայնոյ

20 ՓԱՐԱ.

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար Տարեկան դրամեկան արժէք	150
» » Վեցամսեայ » »	75
» » Եռամսեայ » »	40
Օտար երկիրներէ Տարեկան ժրամի	56
» » Վեցամսեայ »	28
Ընտիր թուղթի վրայ մասնաւոր տպագր. Տարեկան Օսմ. Ոսկի	2
Դաւառաց թղթատարի ծախքը միօրինակ	Ղրուշ 50

Խմբագրութեանս ուղղուած նամակ կամ այլ գրութիւն ետ չի տրուիր։

Les annonces sont reçues AUX BUREAUX DU JOURNAL

Հեռեւեալ տան տպագրական մելանիներով տպուած Schiff, Srpek & Comp. à Vienne (Autriche)

ԲԱՐԵԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆԸ ԶԲԱՂՈՒՄ

Հարուստ դասակարգի պատկանող խումբ մը երիտասարդներ ընկերակցութիւն մը կազմեր են ի Բարիզ՝ Ազգային-պոլսեցի-ական ընկերութիւն անուանով, որուն հետզհետէ կ'անդամակցին անոնք որ նիւթական բարգաւաճ վիճակի մը կը միացունեն մարդասիրական զգացումներ ու բարիկամացողութիւն, և կ'ուզեն արդիւնաւորել զայնս։ Այս նորահաստատ մարմինն նպաստամատոյց վարչութիւն մը չի պիտի ըլլայ, բառին իսկական առումովը, նոյն կաղապարին վրայ ձեւուած, կազմակերպուած. այլ աւելի՝ ընկերային համերաշխութեան արտայայտութիւն մը, զուտ բարոյական գործ մը։ Ընկերութիւնը իր անդամներէն ուրիշ բան չի պահանջեր՝ բայց եթէ ազգասէր բարեկամն ըլլալ, և անոր հետ այնպէս վարուիլ ինչպէս դրացի մը կամ ծանօթի մը որ օգնութեան կը կարօտի։ Անոնցմէ իւրաքանչիւրը հոգ պիտի տանի իր խնամքին յանձնուած քանի մը ընտանիքներու, պիտի հայթայթէ անոնց ստիպողական պէտքերը, տան վարձք և սնունդ, միւնոյն ժամանակ դիւրութիւն ընծայելով հօրը, մօրը ու զաւակներուն՝ գործ գտնել, աշխատիլ ու ճարել իրենց ապրուստը։ Ընկերութիւնը կեդրոնները հաստատած է ուր իր անդամներէն անոնք որ ձեռնհասութիւն ունին եւ յատկապէս նշանակուած են այդ պաշտօնին համար, իրաւաբանական խորհուրդներ պիտի տան ի հարկին, իրենց պաշտպանեալներուն վարչական կամ դատական գործերը պիտի վարեն։ Այս տրամադրութիւնը ամենէն կարեւորն է. գրեթէ ամեն երկիրներու մէջ, նը-պաստամատոյց կամ ազգասանամ վարչութիւն մը կազմուելուն պէս՝ առաջին գիտումը բժիշկներուն կը ըլլայ որոնց ձրի դարմանումը կը հայցուի, որովհետեւ ազգատները ամենէն աւելի հիւանդութիւնէ կը տառապին, վատառողջ բնակարանի ու սնունդի պակասութեան հետեւանքով. բայց այդ չքաւորներուն մէջ կը գտնուի մաս մը որ քիչ շատ ունեւոր էր տեսնօք, ու ձախորդութեան պատճառով կորսնցուցած ըլլայ իր դիրքը. կամ առկախ գործեր ունենայ որոնց կարգադրութիւնը պիտի ապահովէ իր ներկան ու ընտանիքին ապագան. կան որ պղտիկ դատերու, առկախ պահանջներու, կտակներու եռեւեռ ինկած՝ առաջնորդի մը, խորհրդատուի մը պէտք կունենան ու չեն համարձակիր ներկայանալ փաստաբանի մը գրասենեակը, մինչդեռ այնքան գիւրին է բժիշկին ներկայանալ՝ երբ հիւանդ են։ Շատ անգամ ընտանեկան քայքայումներ առաջ կուգան այս կացութիւնէն։ Ազգասէրներ-պոլսեցիներ ընկերութիւնը հիմնող երիտասարդները ունեցեր են այս կանխատեսութիւնը որ մասնաւոր հրապոյր մը կուտայ անոր ծրագրին. ընկերութիւնը հաղորդակցութեան մէջ պիտի գտնուի Բարիզի բոլոր նպաստամատոյց վարչութիւններուն հետ և իր անդամներուն գործունէութիւնը կերպով մը անոնց տրամադրութեան ներքեւ պիտի դնէ. այդ անդամները, բարեկեցիկ անձինք որոնք մարդասիրական հակումներ կը զգան ու միջոց մը կը փնտռեն իրենց ժամանակը, դրամը, հմտութիւնը, իրենց բարոյական կամ ընկերային ազդեցութիւնը օգտակար դարձուցանելու, բաց ասպարէզ մը պիտի գտնեն իրենց առջեւ՝ ձեռք կարկառելով բաղդէն զրկուածներուն. իրենց համար դպրոց մը պիտի ըլլայ, գործնական դպրոց մը, ամենօրեայ հաղորդակցութիւնը կեանքի տառապանքներուն հետ ինչ որ հաճոյք մը կը պարունակէ իր մէջ, փրկարար, սփոփարար բան մը, հոգեկան կազդուրում մը։ Իրենց համար արժանապատուութեան խնդիր պիտի դառնայ յարատեւել այդ ճանբուն մէջ, չի վհատիլ բարեգործութենէ։

Օրինակը գեղեցիկ է, մանաւանդ երբ կուգայ այնպիսի կեդրոնէ մը որուն հարուստ ու աշխարհիկ դասակարգը քիչ անգամ, եթէ ոչ բնաւ, կը թօթափէ եսասիրութիւնը, ցուցամոլութիւնը որ հեռը ծնած է կարծես. յաջողացածները որ մարդասէր կը դառնան, նորութիւններու ամենէն հաճելին։ Աւելի մանրամասնութեան պէտք չունինք այս մարմնի մասին, որուն կազմութեան առթիւ քաջալերիչ յօդուածներ հրատարակեց Ֆրանսական մամուլը և կանոնաւոր ու յարատեւ գործունէութիւն մաղթեց։ Այսքան ծանօթութիւն մը կը բաւէ մեզի. իր սկզբնական վիճակին մէջ Ազգասէր-պոլսեցիներ ընկերութիւնը այն օտար ու հեռաւոր հաստատութիւններու կարգէն է զոր նկարագրող ոգին կրնայ օգտակարապէս տարածուիլ ուրիշ ազգերու և ժողովուրդներու մէջ. ամեն կեդրոն տեսեր՝ ազգատներու թիւին համեմատութեամբ՝ ազգատանամներ հաստատուած են կամ կը հաստատուին։ Օրինակի ուղղութիւնը այս պարագային մէջ, սա է որ հարուստ երիտասարդը նիւթական մասնակցութիւնով մը չի շատանար, այլ իր ժամանակէն, իր գիրքէն, իր հմտութենէն օգտուիլ տալ կարօտներուն. չի խորշիր երթալ մօտենալ հիւանդին տնարին, որը տղուն, կամ ազգատ ծերունիին. հեռաբերբերուն, կարեկցի անոնց ցաւերուն, սփոփէ, մխիթարէ զանոնք և այս ամենուն մէջ նոյնքան հաճոյք գտնէ որքան իր սովորական ժամանցներովը։

ՀՆԴԿԱԿԱՆ ՄԻԼԻՈՆՆԵՐ

ՄԱՍԻՀԵՍԱՆ ԿԱՏԱՐԸ

Ազգային և օտար լրագիրներու մէջ շատ տեղ հրատարակութիւններ եղած են և կըլլան հնդկական միլիոններուն վրայոք, այն միլիոնները զոր թաղած են ասկէ 50 60, 90 տարիներ առաջ մեր նախնիքները, և որոնք այսօր կը գտնուին Անգլիոյ կառավարութեան երաշխաւորութեանը տակ։ Պէտք է ըսել թէ այս միլիոնոց կտակներուն ժամանակամիջոցը այնչափ երկայն են որ ասոնք այժմ շատերու համար առասպելներ եղած են և չեն հաւատար անոնց գոյութեանը։ Բայց այն ընտանիքները որոնք ամենէն ալ մաս ունին այդ ժառանգութիւններէն, փութով կ'աշխատին, ոմանք տասը, ոմանք աւելի կամ պակաս տարիներէ հետէ, ճանչցնելու համար իրենք զիրենք իբր այդ կտակներուն ժառանգորդները։ Ինչպէս որ ըսինք անցեալ յօդուածով, Հօճա-Դազարի ժառանգորդները ճանչցուած և առած են իրենց տակին մէկ մասը։

Եւ քանի որ այդ կտակները կերպով մը ազգային սեպհականութիւն կը համարուին, ուրեմն կ'արժէ հետզհետէ տեղեկութիւններ տալ անոնց մասին։ Մինչեւ հիմայ լրագրաց մէջ գրուած կտակներէն չատերը Կովկասցիներուն կը պատկանին։ Հիմակ ալ պիտի գրուի այն կտակներուն վրայ որոնց ժառանգորդները այսօր կնստասեն Պոլսոյ մէջ։

Հնդկաստանի հայերը 1700 թուականին գաղթեր են Մասրաս. ամենքն ալ առ հասարակ տոհմասէր մարդեր եղած են և իրենց այդ եռանդը գործնականապէս ալ ցուցուցած են. օրինակի համար, այն ժամանակ Մասրասի մէջ օրերու և աղքատներու համար 800,000 ֆրանք դրամագլխով մնտուկ մը հաստատած են որ մինչեւ ցարդ կը մնայ, ինչպէս նաև դպրոցներ, եկեղեցիներ ևն հիմնած են. ասոնց վրայ աւելի տեղեկութիւններ տալու համար պէտք է կարդալ Մասրասի մէջ 1794ին հրատարակուող Ազդարար լրագրին հին թիւերը որ դժբախտաբար միայն քանի մը հոգիներու քով կը գտնուին այժմ Պոլսոյ մէջ։

Այս կտակներուն մէջ Ս. Էջմիածինը մեծ դեր ունի. ինչ թղթեր որ կը գտնուին Անգլիոյ կառավարութեան քով այս կտակներուն պատկանող, նոյն թղթերուն պատճէնները կան Էջմիածնայ գանձարանին մէջ։ Եկեղեցականներ կան որոնք Էջմիածին 20—30 տարուան կեանք մը անցուցած են, ու գիտակ են այս կտակներուն, ինչո՞ւ կասկածիլ չեն ունենար տեղեկութիւններ տալ անոնց վրայոքը։ Ես ինքս հետաքրքրութեամբ հարցուցի այդ եպիսկոպոսներէն մէկ քանիին, որոնք հերքեցին. մինչդեռ Ս. Էջմիածինը այն ժամանակ Անգլիոյ կառավարութեան հետ բանակցելով օրէնք դրուած է եղեր որ՝ եթէ անգլիական գաղթավայրերուն մէջ հայ մը մեռնի, անպատճառ Էջմիածին լուր ղրկուի, և անկից ալ Պոլիս ծանուցում դիտցուելու համար թէ կա՞ն արդեօք անձեր որ բաժին ունենան մեռնողին թողած կտակին կամ հարստութեանը մէջ։

Այսպիսի կտակներու ստուգութեանը վերահասու ըլլալու համար պէտք է հետաքրքիր ըլլալ, պէտք է կարդալ օտար լրագիրներ, որովհետեւ Անգլիոյ կառավարութիւնը ամէն տարի կտակներու և ժառանգներու ցուցակներ կը հրատարակէ. ինչպէս անցեալ տարի Թայմզի մէջ հրատարակուած ցուցակէն կը հասկցուէր թէ 1894 փետր. 28 վերջացող տարւոյն վերջը Անգլիոյ Գանձարանին մէջ կը գտնուի եղեր 80 միլիոն 399 հազար ոսկի, 7 շիլին ու 1 բէնի, և նոյն տարուան մէջ յանձնած ժառանգութիւններուն գումարը 16 միլիոն 324,152 ոսկի և 3 շիլին է, որոնց վրայ բացատրութիւններ տալը երկար կըլլայ հոս։

Ասկէ 12 տարի առաջ Տփղիսէն յօդուածագիր մը բռած էր թէ այս կտակները գրեթէ միահամուռ կերպով 1800ին եղած են, բայց ասիկա սխալ է, որովհետեւ Պետրոս Մասէհեան 1799 թուին մեռած էր որով բաւական տարբերութիւն կայ այդ 1800ի կտակներէն։ Պետրոսը զաւակ չունէր մեռած ժամանակը։ Ողջութեանը իրեն, ինչպէս նաեւ Ամստերտամ բնակող Ալիքսան և Միքայէլ եղբայրներուն կուգան եղեր շատ անգամ վարդապետներ և եպիսկոպոսներ, որոնք կը մեկնին եղեր շատ մը ընծաներով։

Պետրոս Մասէհեան շատ ծանօթ էր անգլիական կառավարութեան և իր անձնական գործէն զատ համարին գործերու ալ կը մասնակցէր, բաճառներու հետ յաբաբերութիւն ունէր, որուն համար իրեն Ասպետական պատուոյ տիտղոս մը տրուած էր Անգլիոյ կառավարութեան կողմանէ, ինչպէս նաեւ Ամստերտամ բնակող եղբայրներուն ալ այն տեսի կառավարութենէն դէպ մակդիրը դրուած է։

Մասէհեան գերդաստանը որ 200 տարուան գերդաստան մ'է. հիմա իր մէջ կը պարունակէ միայն 25 ոգի անդամներ՝ իրենց ձեռքը գտնուած ճիւղագրութեան համեմատ. ասոնք իրենց մէջէն մէկը փոխանորդ կարգած են որ կը գործէ Պատրիարքարանի և անգլիագէտ փաստաբաններու հետ։ Պէտք է ըսել թէ կտակին ժամանակամիջոցը 80 տարուան է և լրանալուն դեռ 4-5 տարի կուզէ։ Այս կարգի կտակներուն մէջ էն յստակը և էն մաքուրը Մասէհեան կտակն է, ինչ որ Պատրիարքարանն ալ ստուգիւով մասնաւոր ուշադրութեամբ կը քննէ զայն։

Այս Մասէհեանները, ինչպէս ըսինք, 5 եղբայր են, ամենէն մեծը Նիկողոս է ու Պոլիս Պալըզը թաղուած է, յետոյ կուգայ Հնդկաստանի Պետրոսը և յետոյ Ամստերտամի Ալիքսան և Միքայէլ և Պոլսոյ մէջ գտնուող Եսային, ամենէն պզտիկն. այս կտակն ալ հիմայ ամբողջովին կը մնայ Նիկողոսեան սերունդին պատկանող 25 հոգիներուն որք թոռանը զաւակներն են։

Եւ եթէ քիչ ատենէն ստակները գանձելու ժամանակը հանի, չպիտի ընդունուին անոնք որոնք այդ 25 հոգիէն դուրս մնացած են, և կտակն ալ ըստ Շէրիի օրինաց պիտի բաշխուի։

Այս ժառանգորդները որոշած են իրենց մէջ որ եթէ ստակները ձեռք բերուին՝ 100 ին 1 Արմաշի վանքին, 100ին 2 Պոլսոյ Պատրիարքարանին և 100ին 4 ընդհանուր ժառանգաւորաց կողմէ պիտի յանձնուի Արհեստանոցի մը շինութեան ուր ուսում և արհեստ սորվին 10—13 տարեկան տղաքները, և ասիկա Պոլիս ստորագրուած է Պատրիարքարանի մէջ։

Եւ ո՞վ չուրախանար երբ լսէ թէ ժառանգորդները բարեգործական հաստատութիւնն ալ չեն մոռցած. կը տարակուսի՞ք թէ շատ մը ընտանիքներ պիտի ուրախանան և բաղումք ալ խեղճութենէն պիտի մնան բարեկեցիկ վիճակի մէջ։

* * *

ՈՒՍՈՒՑՉԻ ԻՆՔՆԱԶԱՐԳԱՑՈՒՄԸ

Նախորդ յօդուածի մէջ ըսինք թէ ուսուցիչ լինելու համար պէտք է որոշ նախապատրաստութիւն ունենայ։ Այժմ անհրաժեշտ է յիշեցնել թէ ուսուցիչ եղող անձ մը պարտաւոր է շարունակ իր կատարելագործման համար աշխատիլ. նա չպէտք է մնայ իր հոգեկան զարգացման այն ասպիճանին վրայ, ինչ ասպիճանի վրայ որ կը գտնուէր դրթական գործին նոր ձեռնարկած ատեն։ Ով որ կուզէ ուսուցչական կոչման իսկապէս արժանի հանդիսանալ, նա պարտաւոր է գիշեր ցերեկ իր ինքնազարգացմանն հոգ տանիլ։ Ուսուցչի ինքնազարգացումն անհրաժեշտ է նախ այն պատճառով, որ կարող ըլլայ միշտ արդիւնաւոր ազդեցութիւն ընել աշակերտաց վրայ։ Այն անձը որ շարունակ միեւնոյն տեղը կանգնած կը մնայ, առաջ երթալ չուզեր, ուրիշներն հետ չի կրնար առաջ տանիլ. ճիշդ այդպէս ալ, այն ուսուցիչը, որուն մէջ մարած է ինքնազարգացման կայծը, չի կրնար յիշեալ զգացումը զարգացնել և վառ պահել իր աշակերտներու հոգւոյն մէջ։ Այդ տեսակ ուսուցիչն անկարելի է որ կենդանացուցիչ և արդիւնաւէտ ազդեցութիւն թողնէ իր աշակերտաց վրայ։

Ուսուցչի ինքնազարգացումն անհրաժեշտ է՝ երկրորդ այն պատճառով, որ իր ուսանող առարկայի մէջ ետ չմնայ և մանկավարժութեան նորանոր արդիւքներուն մասնակից ըլլայ։ Ցաւանի է, որ գիտութեան բոլոր ճիւղերը թէ՛ իրենց բովանդակութեան և թէ մասնաւորապէս դասաւանդման եղանակի կողմանէ օր աւուր կատարելագործուելու և մշակուելու վրայ են. և եթէ ուսուցիչ մը չհետեւի տաք, նա իր ապաքէզի մէջ կը մնայ և իր հետեւէն հասնող երիտասարդ ու աշխոյժ ուժերուն ծաղր ու ծանակ կը դառնայ, ինչպէս որ են մեր ներկայ պատուելիներն չատերը։ Բացի այդ, ուսուցիչն իր ինքնազարգացման մասին հոգ չտանելով, իր առաջուայ գիտցածէն ալ շատ բան կը մոռնայ և իր ունեցած բոլոր ծանօթութիւնները կամ տեղեկութիւններն իրենց թարմութիւնը կը կորսնցնեն։ Այդպէսով, նոյա մուտաւոր պաշարն օր աւուր կը նուազի և վերջ ի վերջոյ իր կոչման բոլորովին անարժան կը նկատուի։

«Որ առաջ չերթար, նա ետ կերթայ». այս խօսքը շատ լաւ կը յարմարի իր ինքնազարգացմանն հոգ չտանող ուսուցչին։

Ուսուցչի ինքնազարգացումն անհրաժեշտ է՝ երրորդ այն պատճառով, որ իր գործունէութեան պահանջն արդիւնաւոր կէտի մը յանգի. եթէ այդ պահանջն ինքնազարգացման մէջ յաջուրդ չտանայ, կրնայ վնասակար արդիւնքներ առաջ բերել։ Այլ խօսքով, ուսուցչի ժամավաճառութիւնը, կամ, ինչպէս սովորաբար կըսեն, ժամանակն ապանելը՝ մեծապէս կը վնասէ թէ իր անձին և թէ աշակերտներուն։ Վերջապէս ուսուցչի ինքնազարգացումն անհրաժեշտ է այն պատճառով որ կարենայ միշտ վառ պահել իր մէջ եռանդուն աշխոյժ, կորով և ուժ, հաւատք ու սէր դէպի իր դասախօսած առարկան և դէպի դաստիարակութեան սուրբ գործը։

* * *

Գալով ուսուցչի իր ինքնազարգացման մասին բանելիք ուղղութեան, բաւական է յիշել՝ թէ ինչ բան որ ուսուցիչը կը շահագրգռէ, ինչ որ իր դասախօսած նիւթի հետ անմիջական կապ ունի, մէկ խօսքով, ինչ որ կարող է բարերար ազդեցութիւն ընել աշակերտաց կրթութեան և դաստիարակութեան յաջող ընթացքին, այդ բոլորի մէջ ուսուցիչը պարտաւոր է կատարեալ գործնական։

Ուսուցչի ինքնազարգացման և կատարելագործութեան իբր միջոց կը ծառայեն. Ա.—Ընդհանրապէս օգտակար գրքերու ընթերցանութիւնն ու փարձանութիւնը, Բ.—Մանուկները դիտելն ու նոցա բնաւորութեան ուսումնասիրութիւնը և Գ.—Դրպրոցական կամ մանկավարժական հարցերու մասին խորհրդակցութիւնն։

Յիշեալ միջոցներէն իւրաքանչիւրի մասին կարծեմ աւելորդ չէ քանի մը խօսք։

Ա. Ընդհանրապէս օգտակար և յարմար գրքերու ընթերցանութիւնն ուսուցչի ինքնազարգացման գլխաւոր միջոցներէն մէկն է։ Ուսուցիչը գրքեր կարդալով կամ իր յիշողութեան մէջ՝ կանուխէն ամբարածը. իւրացուցածը վերստին կը նորոգէ և կը թարմացնէ, կամ իր ունեցած հին ծանօթութիւններն ու գաղափարները նոր լոյս կը տանին և կամ թէ բոլորովին նոր ծանօթութիւններ ու տեղեկութիւններ ձեռք կը բերէ։

Ուսուցչի ընթերցանութեան համար ամենէն անհրաժեշտ գրքերն են, նախ, իր իր դասախօսած առարկային վերաբերեալ գրքերը, և երկրորդ, անոր հետ ունէ առնչութիւն ունեցող շարադրութիւնները։ Գրքերու ընթերցանութեան և ուսումնասիրութեան միջոցով ուսուցիչը պարտաւոր է իրեն համար լաւ պարզել իր դասախօսած առարկայի գլխաւոր և երկրորդական հարցերը կամ խնդիրները։ Բացի վերոյիշեալներէն, ուսուցչին անհրաժեշտ է կարդալ նաև այնպիսի արտադրութիւններ, որոնք կրնան լուսաւորել և նպաստակայարմար ուղղութիւն տալ իր գործունէութեան. այսինքն անհրաժեշտ է ուշի ուշով կարդալ և ուսումնասիրել մանկավարժական ընտիր գրուածներ աշակերտաց մտաւոր, բարոյական և ֆիզիքական դաստիարակութեան մասին, մանկավարժութեան պատմութիւն և այլն։

Ուսուցիչը պարտաւոր է կարդալ նաև այնպիսի գրուածներ, որոնք կը նպաստեն նրա մէջ ընտիր մտքեր և զգացումներ արթնցնելու և վառ պահելու։

Ինքն ըստ ինքեան հասկնալի է որ ընթերցանութիւնը պարտի լինել առանձին ուշադրութեամբ և լրջմտօրէն։ Ուսուցիչը կ'ընթեռնու ոչ թէ ժամանակն սպանելու, այլ իր կարգացածէն օգուտ մը քաղելու նպատակով։ Ընթերցումէն ետքն ուսուցիչը պարտի իր կարդացածի մասին հաշիւ տալ իր անձին և կարեւոր դէպքերն իր յիշողութեան մէջ դրոշմել։

Ուսուցիչը շատ օգտակար բան մ'ըրած կ'ըլլայ, եթէ կարդացած ատեն փոքրիկ ձեռատետրի մը մէջ գլխաւոր կէտերը նշանակէ և կամ գրքի համառօտագրութիւնը կազմէ, որպէս զի պէտք եղած ատեն կարելի ըլլայ անմիջապէս ձեռքի տակ ունենալ և մերթ ընդ մերթ աչքէ անցունելով մոռցուած կէտերն յիշողութեան մէջ վերարտադրել։

Գ. ԻՓՐԱՆՈՍԵԱՆ

ԱՐԵՒԵԼՔԻ ՕՐԱԳՐԻ

==)(54)(==

ԹԵՐԹՕՆ «ԱՐԵՒԵԼՔԻ»

ԱԼՖՈՆՍ ՏՕՏԷ

ՁԷՔ

Տղան մօտեցաւ քիչ մը խռոված. վանդի ընդհանապէս ինչպէս բանաստեղծը՝ իր բարեկամներն ալ չէին խօսեր անոր հետ։

—Ո՞վ չիմեց... պէ՛օհ... պէ՛օհ... սիւռի ծուղակը որ կը գտնուի մեծ ընկուզենիին մէջ ... պէ՛օհ ... պէ՛օհ ... պարտէզին խորը։

Ձեռ ուժգնեցաւ, սպասելով որ յանդիմանուի. բայց որովհետեւ ոտել չեր գիտեր, պատասխանեց.

—Ես չիմեցի։

Սէրիլ ողջ սիւռ մը ուզած ըլլալով, ծուղակ մը շինած էր երկաթէ թելերէ իրար խառնելով ճիւղերու մէջ հանճարեղ կարգադրութեամբ մը որ դեռ բռնած չէր ըսկուռը, բայց շատ լաւ պիտի կրնար բռնել։

—Եւ դուն մինո՞ւկդ չինեցիր ասիկա, առանց օրինակի։

Տղան երկչոտօրէն պատասխանեց.

—Բայց այո, պարոն Լապասինար, առանց օրինակի։

—Արտասովոր բան է... արտասովոր, կը կրկնէր խոշոր երդիչը միւսներուն դառնալով։ Այս տղան մեքենագործ ծնած է, յայտնի է։ Մատներուն մէջ կայ ան։ Ի՞նչ ընէք, բնազդն է, ձիրքն է։

—Ա՛հ, ահա... ձիրքը, բաւ բանաստեղծը խրոխտաբար ցցելով գլուխը։

Տաքթոր Հիրշ ալ կոկորդը երկնցուց.

—Հա՛րկաւ, ամեն բան ատոր մէջն է.. ձի՛րքը։

Ա՛լ առանց տղուն հետ զբաղելու, վիրաբան միսին պատիլ այդեստանի ծառուղիին մէջ ծանրօրէն, յամրօրէն, նուիրապետական չարժումներով և դադարներով՝ երբ անոնցմէ մէկը շատ կարեւոր բան մը ունենար ըսելու։

Իրիկունը, ճաշէն ետք, մեծ վիճաբանութիւն մը բացուեցաւ պատշգամին վրայ։

—Այո, կամուէլ, կըսէր Լապասինար Շարլոթին իբր թէ ուզէր համոզել զայն ճշմարտութեան մը մասին որ արդէն ծեծուած էր իրենց միջեւ. ապագայի մարդը գործաւորն է։ Ազնուականութեան դարն անցաւ։ Բաղձենութիւնը բանի մը տարուան կեանք միայն ունի։ Կարգը գործաւորին է հիմայ։ Արհամարհեցէ՛ք իր բերրացած ձեռքերը և իր նուիրական բաղէնը։ Բան տարէն, այս բաղէնը պիտի վաղե աշխարհը։

—Իրաւունք ունի, ըսաւ տ'Արժանթոն ծանրութեամբ. և տաքթոր Հիրշի փոքր գլուխը հաւանութեան նշան կուտար։

Տարօրինակ բան. Ձէք որ քիմնագիտն ընակութենէն ի վեր սովորած էր երդիչին քաշչութիւնին ընկերային խնդրին վրայ և երբէք մոխի չէր ըներ դայն։ այդ իրիկունը զայն իմացած պահուն թափանցանց յուզում մը կը դգար, իբր թէ գիտնար թէ դէպ ի որ նպատակ կուզղուէին այդ կրցկըտուր բառերն, և ո՛ր կեանք պիտի հարուածէին։

Լապասինար հմայիչ մէկ պատկերը կը դնէր գործաւորի կեանքին։

—Օ՛հ, ի՞նչ գեղեցիկ է անկախ ու խրոխտ կեանքը։ Երբ կը մտածեմ որ զայն ձգելու չափ խենդ գտնուեցայ։ Ա՛հ, եթէ կարելի ըլլար վերսկսիլ։

Եւ անոնց կը պատմէր իր դարբնոցագործի կեանքը Ենտրէ գործարանին մէջ, այն ատեն երբ պարզապէս Ռուխիք կը կոչուէր, որովհետեւ այս Լապասինար անունը զոր կը կրէր՝ իր գեղին անունն էր, Լա Պաս Ինար. Լուսաբի եղերքը պրբթոնեան խոշոր աւան մը։ Կը յիշէր գեղեցիկ ժամերը զոր անցուցած էր դարբնոցին հնոցին մօտ, մինչեւ մէջքը մերկ, երկաթը ծեծելով ագնիս ընկերներու մէջտեղ։

—Գիտէք որ, կըսէր, յաջողութիւններ ունեցայ թատրոնը։

—Անշուշտ, պատասխանեց տաքթոր Հիրշ անհետաքրքրութեամբ։

—Գիտէք որ ոսկեայ պակներ, գեղատուփեր ու միտալներ ընդունած եմ։ Լաւ ուրիմն, բոլոր այս յիշատակներ ի զուր թանկագին են ինծի համար, չիկայ հատ մը որ ասոր արժէքն ունենայ։

Մինչեւ ուր հանգրիճելով չապիկին թեզանները, արդի թաթի պէս մազոտ ու աղտին բազկին վրայ, երդիչը կը ցուցուցեր խոշոր կարմիր ու կապոյտ կտած մը (հմաճէ) որ կը ներկայացնէր գարբնոցի երկու մուրճ խաչաձեւուած կաղնիի տերեւներու շրջանակի մը մէջ, ծաղկեզարդ արձանագրութեամբ մը։ աշխատանքի և երջանկութեան։ Հեռուէն, ասիկա կը նմաներ ահաւոր կռուփի մը անջինջ հետքերուն. և խեղճը չէր ըսեր թէ այդ կտածը որ դիմացած էր ամեն չփուումներու, ամեն օծանելիներու, յուսահատութիւնն էր իր թաներական կեանքին, վանդի անիկա կարգիլեր գնդերներու ազդեցութիւնը, թող չէր տար որ թեղանիքները վեր բաշէ, խաղալու համար Համբուրգ-էին, Հերթլանդ-մը։

Չկրնալով ջնջել իր կտածը, Լապասինար կը կրէր։ Կը ցուցուներ, կը ճօճէր զայն դրօշի մը պէս։ Ա՛հ, անիծեալ ըլլայ Նանդի տնօրէնը որ իրիկուն մը հկած էր զինք ըսելու գործարանին մէջ երբ ինք կերէր վիրաւոր արհեստակցի մը համար։ Անիծեա՛լ ըլլայ նաև անոնցմէ ձայնանիչը զոր բնութիւնը դրած էր իր կոկորդին մէջ։ Եթէ իր ճշմարիտ ճամբէն զինքը չշեղեցնէին, այդ միջոցին հոն պիտի գտնուէր, իր Ռուխիք եղբօր պէս որ գործատեր էր Ենտրէ դարբնոցին մէջ, չքեղ ամականով, բնակարան, վարելիք, կոզ՝ ձրի, և իր ծերութեան օրերուն համար ապահովուած եկամուտով մը։

—Անշուշտ, անշուշտ, շատ գեղեցիկ է, կըսէր Շարլոթի երկչոտութեամբ, բայց այդպիսի կենցաղի մը տակալու զօրութիւն ալ ունենալու է։ Արհեստին շատ դժուար, շատ ժամանելի ըլլալը ձեր բերնէն լսած եմ։

—Տժանելի, այո, տկար մարդու մը համար։ Բայց ինծի կուգայ թէ այս պարագային մէջ այդպէս չէ, և թէ խնդրոյ առարկան կատարելապէս քաջողջ է։

—Սքանչելապէս քաջողջ, բաւ տաքթոր Հիրշ։ Ես պատասխանատու եմ։

Քանի որ ինք պատասխանատու էր, ա՛ռ ընելիք չիկար։

Սակայն Շարլոթ առարկութիւններ ընել կը փորձէր։ Իր կարծիքով, ամեն բնաւորութիւն իրարու նման չէր։ Աւելի նուրբ, աւելի ազնուապետականներ կային որոնց խոտելի էին կարգ մը գործեր։

Ասոր վրայ տ'Արժանթոն ոտքի ելաւ կատղած։

—Բոլոր կիներն ալ ատանկ են, գոչեց կոչտութեամբ։ Կին մը աւարիկ որ կ'ուզէ ինծի զբաղիլ այդ պարոնով,—և Ատասուած գիտէ թէ այս բանը ո՞ւրչափ կը ձանձրացնէ զիս, վասն զի անիկա տասուր անձ մըն է։ Եւ սակայն կը զբաղիմ, բարեկամիս կը յանձնեմ. և հիմակ ալ այնպէս ըսել կուզամ թէ աւելի ազնիկ կը նեմ չխոնարհելով։

—Բայց այդ չէ իմ ըսածս, աւելցուց Շարլոթի լալագին՝ վարպետը դժգոհացուցած ըլլալուն։

—Է՛հ, ոչ, այդ չէ անոր ըսածը... կրկնեցին միւսները. և, զգալով որ կը պաշտպանուի, տեսնելով որ իրեն նպաստաւոր միջամտութիւն կըլլայ, խիստ կինը գորովանքի տկարութեամբ մը հանգարտեցաւ, այն ծեծ ուտող տղաքներուն պէս որոնք այն ատեն կը համբակին լալ երբ պաշտպանուին։ Ձէք յանկարծ եղաւ գնաց պատշգամէն։ Իր կարողութենէն վեր էր տեսնել մօրը լացը՝ առանց նեղուելու այդ չար մարդուն կոկորդը որ այդպէս կը չարչարէր զայն։

Ցաղրդ օրերը ա՛լ չիսօսուեցաւ ասոր վրայ։ Մինակ ազան փոփոխութիւն մը տեսաւ մօրը վարմունքին մէջ իրեն հանդէպ։ Առաջուրնէ աւելի կը նայէր իրեն, կը համբուրէր զինք, քովը կը պահէր, իր գրկախառնումին մէջ զգացունել կուտար տարփագին փարումները որք ցոյց կը տուին այն էակներուն որոնցմէ շատ չանցած պիտի բաժնուին։ Ասիկա անոր համար մանաւանդ կը խռովէր զինք, վասնզի կը լսէր տ'Արժանթոնին ըսելը Պ. Ռիվալի դառն ժպիտով մը որ վեր կառնէր իր թանձր պիրը.

—Տաքթոր, ձեր աչակերտով կը զբաղինք... Այս օրերս նոր բան մը տեղի պիտի ունենայ... կարծեմ գոհ պիտի ըլլաք։

Ասոր վրայ տաքթորը տուն կը դառնար հրմուռպին։

—Կը տեսնես, կըսէր իր կնոջը, կը տեսնես որ ազէկ ըրի անոնց աչքերը բանալով։

Տիկին Ռիվալ գլուխը կերերցնէր.

—Ո՞վ գիտէ... Շատ կը կասկածիմ այդ նուազուն նայուածքէն. տղուն համար օգտակար բան մը չի յայտներ ինծի։ Երբ ձեզմով զբաղողը թշնամի մը է, աւելի ազէկ է որ բաղուկները ծալած մնայ, առանց բան մը ընելու։

Ձէք ալ այս կարծիքէն էր։

(Շարունակելի)

Է. ՊՈԼԻՍ, ԱՊՐԻԼ 23,5 ՄԱՅԻՍ, 1896

Քաղաքական կացութիւն

ԻՏԱԼԱՑԻՔ ՀԱՂՊԵՇԱՍՏԱՆԻ ՄԻՋ

Իտալեան զօրագունդ մը մայիս 2ին հասաւ Պաշարիդ։ Պայքար մը տեղի ունեցաւ Իտալացի յառաջապահներուն և Հապէշներուն մէջ։ Հապէշք յաղթուեցան։ Իտալացիք յաջակողմանի սկսան։ Իտալեան բանակն երեք թեւի բաժնուեցաւ, եւ մայիս 2ին սկսաւ յառաջ խաղալ։ Հապէշք իրենց այժերը կեդրոնացուցած են Ֆոքատա լերան վրայ, և Ամիկրադ տանող ճամբան գրաւած են։

ԲՈՒԴԱՊԵՍՏ.—Զօր. Վէյլէր հեռագրեց Բուդապէշ թէ ի Քարանիքարա ճակատամարտ մը տեղի ունեցաւ Եսբլան զօրավարին հրամանաց ներքև գտնուող զօրաց և 1,500 Բուլգարաց, որոց կը հրամայէր Նոյն ինքն Մաչէս։ Բուլգարք ի փախուստ դարձան, երկու հարիւր մեռեալ թողով։ Սպանիացիներուն կորուստներն հաշուելու և տեղեկագրելու տակաւին ժամանակ չեն ունեցած իրենց զօրապետք։

Պ. ՍԴՈՒԲՈՒ միսիոնայն հրայանի բռնել տալով մահու պատժոյն ենթարկելուն համար դատի ենթարկուած Լօյէնպիւժ հազարապետն անպարտ արձակեցաւ։ Բոնկոյի Պետութեան Պոմայինական դատարանէն։ Վերաքննութիւնը Պրուսելի մէջ պիտի ըլլայ։ Բայց թէեւ հազարապետն անպարտ արձակեցաւ, Բոնկոյի Պետութիւնն ինք վնասուց հատուցում մ'ըլլաս միսիոնար վաճառականին ընտանեաց՝ նկատելով որ հազարապետն օրինական ձեւակերպութիւններն յարգած չէր։

ՊՈՒԼԿԱՐԻՈՅ ԻՇԽԱՆԸ պատիւ ունեցաւ ճաշելու Վիլհելմ Կայսեր և Կայսրուհոյն հետ, և երեկոյին Հօֆնոբէ վարչապետին հետ ընթրելու։ Առ այժմ Ֆերտինանտ իշխան ոչ Լոնտոն կ'երթայ, ոչ Վիեննա։ Ի Սոֆիա երթեմն անգլ. և աւստրեան գործակատարք ազդեցիկ էին։ Այժմ նոյն դիրքը կը բռնեն ռուս, ֆրանսացի և գերման գործակատարք։

ԹԱԳԱՎՈՐՈՒԹԻՒՆ ՉԱՐԻՆ

Անցեալ Դշ. պաշտօնապէս ծանուցուեցաւ Վիեննայի մէջ թէ Կայսեր եղբայր Քարլ Լուտվիկ արշիդուքս տակաւութեան պատճառաւ ներկայ պիտի չըլլայ բացման Հազարամեակի Ցուցահանդէսին ի Փեշտա, ոչ ալ Զարին Թագադրութեան։ Աւստրիոյ Կայսեր կողմէ թագադրութեան ներկայ պիտի ըլլայ իր կրտսերագոյն եղբայր Լուտվիկ Վիքտոր արշիդուքս, որ ամուրի է։ Կայսեր երկրորդ եղբօր բացակայութեան շատ կը յաւէր Վիեննայի մէջ։ որովհետեւ Քարլ Լուտվիկ արշիդուքս իւր բոլոր կեանքին մէջ ջատագով եղած է Աւստրիոյ և Ռուսիոյ Աբքունեաց մտերմական յարաբերութեանց պահպանման ու զարգացման։ Տգնապալի ժամանակներու մէջ, հանդուցեալ Զարին և Քարլ Լուտվիկ արշիդքսին անձնական բարեկամութիւնն ելից հնար մ'էր երկուց երկրաց դիւանագիտութեան համար։

ՀՈՒՆԳԱՐԻՈՅ մէջ շատ յաւեցան լսելով հակահրեական կուսակցապետ Տքդ. Լիկերի եղած պատիւը, զոր, ինչպէս յայտնի է, Պատէնի կոմն Կայսեր ներկայացնելու միջոցը գտած էր։ Տքդ. Լիկերը միայն հակահրեականներուն գլուխը չէ, այլ և հակամահաներուն։ Աւստրիոյ մէջ ամբողջ կուսակցութիւն մը կայ որ կը նախանձի Մահաներուն բռնած տաւելակշիռ դիրքին Հապսպուրկեան Տէրութեան մէջ, ի միասին միւս ցեղերուն որք հպատակ են նոյն Տէրութեան, և որոց համագումարը քանի մը պատիկ աւելի է Մահառաց թիւէն։ Ճիշդ այն պահուն ուր Մահառք հաստատեցաց ցոյց մը կը կրնէին Հապսպուրկեան Տէրութեան նկատմամբ, Փեշտայի լրագիրք չատ ցաւեցան որ այսպիսի մեծարանք մը կ'ըլլայ հակամահառ կուսակցապետին։

ՖՐԱՆՑ ԵՈՂԷՖ ԿԱՑՍԵՐ Դշ. առաւօտ Փեշտա երթալովը Հունգարիոյ Հազարամեակի հանդէսներն սկսան՝ այն առթիւ սարքուած Ցուցահանդէսին բացմամբ։ Ֆրանց Եոզէֆ թագաւոր է Հունգարիոյ մէջ, և Մահառք անձնապէս շատ կը սիրեն իրենց թագաւորն, որուն այնքան պարտական են իրենց երկրին իմացական և անտեսական զարգացման համար։ Ինչպէս յայտնի է, Հազարամեկին նպատակն է ցոնել Հունգարիոյ թագաւորութեան և ազգութեան հաստատուն հազար տարի առաջ ի ձեռն Արբատ առաջին թագաւորին, որուն այսօրուան յաջորդն է Ֆրանց Եոզէֆ թագաւոր։

ԳՈՀԱԲԱՆԱԿԱՆ ՊԱՇՏՕՆ մասնակցեաց այս կիրակի Փեշտայի «Թագաւորութեան եկեղեցւոյն» մէջ, ի ներկայութեան թագաւորին, Էլիզապէթ թագուհւոյն որ դուն ուրիք կ'երեւի հանդիսական առիթներու մէջ, արքունական հիւրերու և դիւանագիտաց, արքայազուն հիւրերու, նախարարներու, գեսպաններու, Թորհրդարանի անդամներու, եւն։ Այս եկեղեցական պաշտօնով Մահառք զոհացան Աստուծմէ՝ իրենց գոյութիւնն հազար տարի պահպանելով այս օրուան հացնելուն համար, երբ Արբատի հիմնած պետութիւնն՝ հազար տարւոյ շրջանէ մը ետքն՝ աւելի քան երբեք ազդեցիկ և ակնածելի դիրք մ'ունի ի չարս քաղաքակիրթ ազգաց Եւրոպայ։ Երեկոյին քաղաքը շատ լաւ լուսաւորութիւն ըրաւ։ Մահառաց խանդավառութեան չափ չկայ։

ԱՓՐԻԿԵԱՆ ԽՆԴԻՐՆԵՐ

ՊՕԻԵՐԱԿԱՆ ԴԱՍԱՐԱՆԻՆ ԿՈՂՄԷ ՏՐՈՒԱԾ ՀԱՐՈՒԱԾԸ ԹՐԱՆՍՎԱԼԻ ԱՆԳԼԻԱՑԻՆԵՐՈՒՆ

Անգլիոյ մէջ օրուան մեծ խնդիրն է Թրանսվալի երեւելի Անգլիացիներէն չորս հոգիի և Ամերիկացիի մը ի մահ դատապարտումը Բրեդորիայի Եղեռնագործ Ատենին կողմէ։ Ասոնք Եոհաննէսպուրգի այն Ցանձնաժողովին անդամներն են որք Տքդ. Ճէյմսընի ձախող արշաւանքէն ետքը բռնուեցան՝ Թրանսվալի դէմ դաւերնուն համար։ Վեհ. Թագուհւոյն կառավարութեան մինչեւ դիմումը, անոնց կեանքը շնորհեց Պ. Քրիւկրը Նախագահ, բայց մնացեալ պատիժներն ալ չատ ծանր են, որովհետեւ այս հինգ մահապարտներուն հետ դատապարտուած են նաև վեցտասն անձինք՝ Բանտի սանչատ գաւառին բոլոր երեւելի դրամատէրներն, հանքային ընկերութեանց տնօրէնները, ճարտարագէտները, բժիշկներն, ընդհանուր հաշուակալներն ու գանձապետներն, այն գործակատարներն կեանքը տուող բոլոր անձնաւորութիւններ, որք դատապարտուած են 2,000ական ոսկի տուգանք տալու, երկու կամ երեք տարի բանտ պահելու, բանտէն ետքն ալ երկու կամ երեք տարի Թրանսվալէ բացակայելու, եւն.։ Ասոնք դատապարտեցին այս վճիռք խորին սրտայուզութիւն պատճառեցին Անգլիոյ մէջ և յարաբերութիւնք աւելի ևս ձգտեցան ընդ մէջ Թրանսվալի և Անգլիոյ։

ՊԱՌՈՆ ՀԻՐՇԻ ՅԱՒԴԱՐԱՀԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆԸ

Պառոն Հիրշի յուղարկաւորութիւնն անցեալ Բշ. կատարեցաւ ի Փարիզ։ Հարուստ Հրէից յուղարկաւորութիւնն ընդհանրապէս պարզ կը կատարուի Եւրոպոյ մէջ։ Ասով աւելի ուշադրաւ կ'ըլլայ։ Հիրշ կասկաւ փափաք յայտնած էր որ իւր յուղարկաւորութիւն ալ յոյժ պարզ ըլլար։ Եւ այնպէս եղաւ։ Մեռելի կառքն երկրորդ տարիճանի էր, և բնակարանը զրկուած պակներէն ոչ մին դագաղին վրայ դրուեցաւ։

Պառոն Հիրշի ապարանքն, որոյ պարտէզը Շանզ Էլիզէի վրայ, կը գտնուի Նախագահ Պ. Ֆ։ Ֆորի և Լորա Տլիֆրնի պարտէզներուն միջև, սեւ ու արծաթագոյն կերպասներով ծածկուած էր։ Ապարանքին ներսն ալ ամէն բան սեւերով ծածկուած էր։ Ֆերտինանտ իշխան ցաւակցութեան գնաց վախճանելոյն ընտանիքին։ Հիրշէն բարերարուած հաստատութեանց և ընկերութեանց անհամար պատգամաւորութիւնք, դրեթէ ամէնքն ալ հրէական, յուղարկաւորութեան եկած էին։

Հրէական յուղարկաւորութեան պարզ կարգը կատարեց Ֆրանսայի մեծ Բարունապետ Զատօք Բահն, ուրիշ երկու բարունիներու հետ։ Բարունապետը դամբանական արտասանեց, յետոյ կառքին մէջ դրուեցաւ երենոսէ դամբանի ձեւով, յօրինուած և ոսկի ու արծաթ կիսաւանձերով զարդարուած թանկագին զագաղը։ Կառքին կը հետեւէր բարապան մը, բարձկի մը վրայ կրելով վախճանելոյն պատուանշանները։ Յետոյ կուգային Հիրշի 25 սպասաւորները։ Գլխաւոր սգակիրներն էին իւր երեք եղբարք Էմիլ, Թէոտոր և Ճէյմս Հիրշ։ Յետոյ կուգային ազգականք Հիրշի ընտանիքին, և անոնց կողմէ հրաւիրեալ բարեկամք։ Ասոնց ալ կը հետեւէին բազմաթիւ ազգատ, ցաւագար, անկար Հրէից անվերջանալի թափոր մը։ Ասպա նոյնքան երկար թափոր մը կառքերու՝ սգակիրներ բերող։ Մոնմարդրի գերեզմանին մէջ, Փարիզի գլխաւոր սինաւուին դպրաց քաջալերմ դասն արտասուելով պատիւ մ'ըրաւ հրեայ ժողովրդեան բարերարին՝ հոգեհանգստեան սաղմոսներ երգելով։

ՖՐԱՆՍԱՑԻ մէջ տաղնապը վերջացած չի համարուիր Պ. Մելլինի նախարարութեան կազմութեամբ։ Արմատականք և ընկերվարականք կատղած են նոր Վարչութեան դէմ, որուն մէջ իրենցմէ ոչ օր կը տեսնեն։ Նախարարութիւնն ալ կ'ըսէ համարձակ որ եթէ երեսով։ Ժողովոյ մէջ պէտք եղածին չափ մեծամասնութիւն չգտնէ, եթէ ծայրայեղ տարերք աջակցմանեներուն հետ դաշնակցիլով զինք տապալեն, ուրիշ ճար չի մնար իրեն բայց եթէ լուծել երեսփոխ. ժողովը, և ընտրողաց դատաստանին կոչում ընել։ Այս սպառնալիքին շնորհիւ ահա կայ և կը մնայ Պ. Մելլինի դահլիճն, որովհետեւ արմատականք և ընկերվարականք չեն մասնակցիր այս պահուս ընտրողաց դատաստանին դիմել, որը չեն մոռցած Պ. Պուրժուայի դահլիճին ձախողուածներն և եկամի տուքի ծրագիրը։

ԿՈԶՈՒՍ ԱՆԴԼ. ՄԻԼԻՈՆԱՏԻՐՈՆԵՐՈՒՆ

Լոնտոնի գործաւորական խմբի մը մէջ հետեւեալ ուղերձը խմբագրուեցաւ՝ անգլ. միլիոնատէրներուն ուղղուած։ «Մեր Ուօրլորիթի գործաւորներս կ'ուզենք երկու խօսք ըսել Անդրիոյ միլիոնատէրներուն։ Լսեցինք Պառոն Հիրշի յանկարծակի մահը։ Լսեցինք անոր առատ հարստութեան տեր ըլլալը։ Կարդացինք նաև թէ ինչպէս այս մարդ իւր միլիոնները գրած էր իւր աղքատ և տառապող մարդկային ընկերներուն և մանաւորապէս իւր հրեայ ազգակիցներուն տրամադրութեան ներքեւ։ Կը հարցնենք թէ դուք ալ երբեւ անգլիացի չէ՞ք յօժարիր ձեր միլիոնները գործածել ի բարւոքում Անգլիացիներու խեղճ դասակարգին վիճակին։ Ձեզմէ շատեր ձեր հարստութիւնը ձեռք բերած կամ ուելցուցած էք այս անգլ. ոստանին մէջ, որ նաև աշխարհի վաճառականութեան և սեղմնաւորութեան մայրաքաղաքն է։ Կը հարցնենք թէ արդեօք դուք ձեզմէ չէ՞ք յօժարիր կերպարանափոխ ընել և գեղեցկացնել Լոնտոնի ամենէն խեղճ մասերուն շրջանակները։ Օրինակի համար, կը փափաքէինք յիշեցնել ձեզ թէ Սրբոյն Մարեմայ այս թեմէ՝ Նիւինկդըն՝ մէկ քառակուսի մղոնէ պակաս տարածութեան մը վրայ աւելի քան 115,000 բնակիչ կը պարունակէ խիտ առ խիտ տեղաւորուած։ Անգլիոյ հողին այս փոքրիկ կտորին վրայ այնչափ բնակիչք դիզուած են որքան գաւառային մեծ քաղաքի մը մէջ։ Եւ այս հոն և խիտ բազմամարդ շրջանակ չունի հանրային պարտէզ մը կամ հանրային բացօթեայ վայր մը, ի բաց առեալ հին գերեզմանատուն մը ուր ենթեցեալ թաղելը դադրած է։ Կոչում կ'ընենք ձեզ, հարցնելով թէ ձեր հանրօգուտ տրամադրութիւնք չե՞ն մղեր զձեզ այս ապքատ միջավայրին համար գնելու և նուիրելու պէտք եղածին չափ հոգ հանրային պարտէզի մը վերածուելու համար։ Պառոն Հիրշի յանկարծակի մահն հարկաւ կը լրացնէ ձեզ թէ մեր ամենուս կեանքն Աստուծոյ ձեռքն է, և քանի որ այս աշխարհի մէջ ենք, կարելի եղածին չափ բարիք գործել և լաւանալ մը թողուլ մեր ամենուս պարտականութիւնն է՝ ըստ մեր անձնական կարողութեան։»

ՀԵՌԱԳԻՐ

ԱՅՍ ՕՐՈՒԱՆ

ՓԱՐԻԶ, 4 Մայիս.—Փարիզի քաղաքային Խորհրդոյ ընտրութիւններուն մէջ, յիսուն անդամներ որոնք կը պատկանին նախորդ Խորհրդոյն, վերընտրուեցան։ 28 հանրամատչական մնացին։ Ֆրանսայի միւս մասերուն մէջ շատ մը ընտրութիւններ համեմատական մնացին, բայց արդէն ծանօթ արդիւնքները ցոյց կուտան թէ քաղաքային խորհուրդներու ուղղութիւնը քիչ փոփոխութիւն պիտի կրէ։

ՊԵՐԼԻՆ.— Ֆերտինանտ իշխան մեկնեցաւ ի Բոպուրլ։

—Խորհրդարանը՝ Հոգեգալստեան տօնի արձակուրդն առաջ պիտի բուէարկէ կառավարական ծրագիրն ի մասին գաղթային ուժերու յաւելման։

ՀՌՈՄ.—Ա.յսօր Նախարարութեան հաստատ հեռագիրներ կը ծանուցանեն թէ Պալտիսերա զօրավարը Ատիրբագի վրայ կը յառաջանայ, ապատելու համար գայն, որուն կացութիւնը շատ տագնապալի է ուռեանոներու վերահաս պակասութեան պատճառաւ։

ՄԱՏՐԻՏ.—Խնամակալ թագուհին այսօր հանդիսաւորապէս ընդունեց Ռուսիոյ գեսպանը։ Իրիկունը Ֆրանսական գեսպան Պ. Ռէվերսս մեծ հացկերոյթ մը տուաւ Ռուսիոյ գեսպանին։

Ա. Զ. Դ

Ա. Լ. Ա. ԹՐԻԲՈՎԷՕԶ

ԲԷՐԱ, Մէթ ֆոլոց, 389

Տիկ. Ա. Վալիէ կը ծանուցանէ իր արգոյ ու բազմաթիւ յաճախորդներուն թէ Փարիզէն նոր վերադարձած է հետ բերելով մեծ մեր մը նորաձեւութեանց՝ կիներու համար, ինչպէս շրջազգեստ, հագուստ, գլխարկ, Փարիզի առաջնակարգ տուներու մոտելներուն համանման, ամէն մրցում արհամարհող գիներով, սուզի համար գլխարկներ 30 ղրուշէ սկսեալ։

527 1—8

Sofron Յ. Չիրեբեան

ՎԻՐԱԲՈՅԺ ԵՒ ԿԱՆԱՆՑ ՀԻՒԱՆԴԱԲԵԱՆ ՄԱՍՆԱԳԷՏ

Աւանն առաւօտ ժամը 2 էն մինչ 6 իսկիւտար Իշատիէ Պազալ փողոց Թիւ 25 իւր տունը իրեն զիտով ամէն կարգի ուանդիները կը դատանէ եւ ի նարկին զարդարութիւններ ալ կը կատարէ, երկուշաբթի եւ հինգշաբթի օրերն ալ ծրր։

471 15—20

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Պատրիարքական Փոխանորդ Գեր. Տ. Գաբրիել Ծ. Վ. Ճէվահիրճեան՝ ընկերակցութեամբ Բէյէկեան Տիրան էֆէնտիի, այսօր հելլենական դեսպանատունը կերթայ, ի դիմաց Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր շնորհաւորելու Եորկիոս թագաւորին անուան տօնախմբութիւնը։

Ինչպէս արդէն ծանուցինք, սատուածարան Թորոս Զուլայեցի եկեղեցական կարգ սանանալով ի Ս. Էջմիածին, Մանչէսթրի Հայոց հոգեւոր հովիւ կարգուած է։ Ցիշեալը ակից առաջ ամուսնացած ըլլալով, քահանայ ձեռնադրուեր է և կոչուեր է Տ. Թէոդորոս Տէր-Իսահակեան։

Ուսումնական Խորհրդոյ վերջին նիստին մէջ, որ տեղի ունեցաւ ատենապետութեամբ Ռեթէոս էֆէնտի Պէրպէրեանի, ի միջի այլոց հետեւեալ տնօրինութիւններն եղան։

1. Խորհրդոյ Ատենապետ էֆէնտին, յայտնելով թէ շատ անգամ Խորհրդոյն հետ գործ ունեցող անձինք անոր նիստերէն դուրս երթալ զինքը տեսնելու ձանձրութիւնը յանձն կառնուն, մինչդեռ ինքը ոչինչ չէ կարող յանձնել տնօրինել առանց ժողովոյ հաւանութեան, ինչպէս օրինաւորութիւնը կը պահանջէ, և այս կերպով թէ՛ իրենք յանգուստս կը յոգնին և թէ՛ գինքը ապարդիւն կերպով ժամանակ կրնան, խնդրեց Խորհուրդէն որ հրապարակաւ ծանուցանէ որ Ուսումնական Խորհրդոյ տնօրինութեան կարօտ ամէն խնդիրներու համար պէտք ունեցողներն ուղղակի գիմեն Խորհրդոյն եւ, երբ հարկ ըլլայ, ներկայանան անոր նիստերուն որոնց օրն ու ժամը, ինչպէս սովորաբար, յետ այսորիկ ևս կանոնաւորապէս պիտի ծանուցուին կանխաւ։

Խորհուրդն ընդունեց իր Ատենապետին այն խնդիրը, և հրատարակելով իր որոշմանց կարգին մէջ՝ այդ ծանուցումը հրապարակաւ ըրած կը համարի։

2. Ուսումնական Խորհուրդէն պակասեալ երկու անդամից տեղ, Քաղաքական ժողովը, ըստ առաջարկութեան Խորհրդոյ՝ Սիմոնեան Նշան և Մարգեան Գալուստ էֆէնտիներն ընտրած և յայտարարած ըլլալով, Նորընտիր անդամք յանձն առած էին իրենց յանձնուած այդ պաշտօնը, պատասխանելով իրենց եղած հրաւէրին։

3. Պալաթցի Թաղական Խորհուրդը զբաղեցմամբ մը յայտնելով որ թաղին Խորենեան երկսեռ վարժարանին համար կարող տնօրէնի մը պէտք կայ, կը խնդրէր Խորհուրդէն որ հաճի ըստ Կանոնական Կանոնագրի 41րդ յօդուածոյ տրամադրութեան՝ իրեն հաղորդել ընտրեցեալ ցանկ մը։

Խորհուրդն, յետ նկատողութեան այն պաշտօնագրի, որոշեց Թաղ. Խորհրդոյ հաղորդել հետեւեալ եռանուն ցանկն, որոյ մէջէն միայն ըստ օրինի պիտի կատարուի տնօրէնի մը ընտրութիւնը։

1. Արիստակէս էֆ. Պոյաճեան
2. Գրիգոր » Մարգարեան
3. Իգնատիոս » Մուրատեան

4. Խորհուրդը նկատելով որ Կազմական Կանոնագրի 18րդ յօդուածոյ համաձայն ազգային ամէն կարգի նախակրթարանաց մէջ գործածելի դասագրեանց պաշտօնական ցանկն երկու տարին մի անգամ վերաքննութեան կ'ենթարկի և թէ կանխաւ պատրաստեալ ցանկին պայմանաժամը արդէն իսկ լրացած է, որոշեց կարգել Ուսուցչական Մասնաժողով մը, որ պաշտօն պիտի ունենայ յառաջիկայ Մայիս և Յունիս ամսոց մէջ գումարուելով կատարել թէ՛ նախորդ ցանկին վերաքննութիւնն և թէ՛ ի նորոյ պատրաստեալ դասական գրոց քննութիւնն և իւր տեղեկագիրը մատուցանել Խորհրդոյն որ ըստ այնմ պիտի ճշդէ յառաջիկայ զարգացման տարիէն սկսեալ ազգային վարժարանաց մէջ գործածելի դասագրեանքն։

5. Խորհուրդը՝ մայրաքաղաքիս ազգային վարժարանաց կրթական և առողջապահական վիճակին վրայ աւելի մօտանց և որոշ տեղեկութիւններ ստանալու համար որոշեց իւր անդամակցաց միջոցաւ կարգաւ և յաճախակի այցելել այդ վարժարանները։

6. Խորհուրդը՝ կարօտ ուսուցչաց համար նպատակ Սնուցիկի մը հաստատման խնդրոյն վրայ խորհրդակցութիւնէ մը յետոյ, այդ տեսակ հաստատութիւն մը պէտքն սկզբունք ընդունեց և հետեւաբար յանձնեց իւր Ատենապետին առ այս կանոնագրի ծրագիր մը պատրաստել ու ներկայել իրեն։

Յաջորդ նիստը տեղի պիտի ունենայ Մայիս 1, չորեքշաբթի օրը, ժամ 7ին, Ղալաթիոյ ժողովարանին մէջ։

Ի ՆՊԱՍՏ

ԳԱՒԱՌԱՑԻ ԱԶԳԱՍ ՈՒՍԱՆՈՂԱՑ

Թէյի ծանօթ վաճառական Եավրուեան և Խաչատեան Տեարք նուիրեցին 1000 օրինակ Պատկերազարդ Բիբլիական։

Մայր վարժարանի աշակերտք նուիրեցին 383 կտոր գործածուած դասագիրք, ձեռամբ իրենց դաստիարակ Մկրտիչ էֆ. Կարապետեանի։

Ց. էֆ. Թիւլպենճեան նուիրեց 23 կտոր գործածուած գրքեր։

ԱԶԳ.—Ազգկանց դաստիարակութեան գլխաւոր մէկ պէտքը լրացնելու համար Օրիորդաց Ս. Հռիփսիմեանց և Նիշտարիանեան վարժարանի խնամակալութիւնը կարող վարժուհի մը յատկացուցած է ձեւագիտութեան դասին։ Եթէ դրէն այս ճիւղին հետեւելու փափաքողներ գտնուին, կրնան դիմել խնամակալութեան։ 520 3—5

Ընտրեալ չուրջք

ՊԱՐՍԻՑ ՇԱՀԸ.—Վեհ. Սուլթանը չնորհաւորական հեռագիր մը ուղղեց Մուզաֆֆէրէտտին Շահին։

—Սպարապետը և բոլոր նախարարք ինչպէս նաև անգլիական գեսպանը, սպանիական գեսպանատան գործակատարը և Ճունաց Պատրիարքական Փոխանորդը, երեկ, պարսկական գեսպանատունն երթալով Նասրէտտին Շահին մահուան առթիւ ցաւակցութիւն յայտնելէ յետոյ, Մուզաֆֆէրէտտին Շահին գահակալութեան առթիւ շնորհաւորական այցելութիւն տուին։

—Բարձր. Մեծ-Եպարքոսն ու Պատուական Խորհրդոյ նախագահն ալ իրենց այցեւորները զրկեցին դեսպան Միրզա Մահմուտ Խանի։

—Մուզաֆֆէրէտտին Շահ. հեռագիր մը ուղղելով Միրզա Մահմուտ Խանի, ծանոյց թէ կը վերահաստատէ զիրքը Կ. Պոլսոյ դեսպանութեան պաշտօնին մէջ։

—Պարսկական դեսպանատունն ու հիւպատոսարանը. Նասրէտտին Շահին մահուան պատճառաւ, երեք ամիս սգոյ մէջ պիտի մնան։

Բ. ԴՐԱՆ գիւրութեան տնտուկին պաշտօնատան ծախուց համար տասական տասը հազար զրուշ որոշուեցաւ, որուն հինգ հազարը յատկացուեցաւ հաշուակալի, առաջին քարտուղարի ու արկղակալի համար թոշակաց և մնացեալ մասն ալ քարտուղարաց և այլ պաշտօնէից։

Այդ տնտուկին կողմէ երբ ամսաթոշակի վճարման ձեւնարկուի, նախ պիտի տրուի սպասաւորաց ու տնտկապանները։ Յետոյ մինչեւ 2100 զրուշ և անկից վերջն ալ աւելի չատ ամսական ունեցողներուն։

ՄԵՒ ԼԵՐԱՆ ԻՇԽԱՆԸ.— Տոքթ. Ֆէյզի փաշա, որ կայս. Իրատէով Զէյթունի գնաց Մեւ Լերան իշխանուհին դարմանելու և մայրաքաղաք դարձաւ, կայս. պալատ երթալով Վեհ. Սուլթանին մատոյց Նեքոլա իշխանին մէկ ինքնագիր նամակը։

ԱՀՄԷՏ ՐԻՖԻՔ ՊԷՅ, Ներքին գործոց նախարարութեան խորհրդականը, որ հիւանդ էր, ապաքինեցաւ ու երէկ իր պաշտօնատեղին գնաց։

ՕՍՄ. ՊԱՏՈՒԻՐԱԿՈՒԹԻՒՆՆ. որ ներկայ պիտի գտնուի Զարին թագադրութեան հանդէսին, հինգշաբթի օր մայրաքաղաքէս Օտեսա պիտի ուղեւորի։

—Ռուսական դեսպանատան մէջ առջի գիշերուան տեղանը տրուեցաւ մասնաւորաբար ի պատիւ օսմ. պատուիրակութեան։

—Բեգրսպուրկէն կը հեռագրեն թէ թագադրութեան հանդէսներու միջոցին, գրնդապետ Պուխարօֆ՝ օսմ. պատուիրակութեան նախագահ Զիեա փաշի տրամադրութեանը տակ պիտի գտնուի։

ՌՈՒՍԱԿԱՆ դեսպան Պ. Նէլիտօֆ, դեսպանատան քարտուղար Պ. Կաուրէնսքիի հետ, հինգշաբթի օրը Ռուսիա պիտի ուղեւորի՝ ներկայ գտնուելու Զարին թագադրութեան։

ԱՒՍՏՐԻԱԿԱՆ դեսպանատան մէջ երէկ իրիկուն սեղան մը տրուեցաւ, որուն ներկայ գտնուեցան բարձրաստիճան անձինք և դեսպանք ամենք։

ՍՊԱՆԻԱԿԱՆ դեսպան Պ. Բօռէսթատ տի Ֆօրնարի, ուրիշ պաշտօնի կոչուած լրլալով անոր յաջորդ կարգուած է՝ իբրեւ դեսպան Կ. Պոլսոյ՝ Պ. Վիլլասուիթիս։ Սպանիական կառավարութիւնը այդ անուանման համար Բ. Դրան հաւանութիւնը խնդրած է։

ՌՈՒՄԱՆԱԿԱՆ նորընտիր դեսպան Պ. Ճուվարան անուամբ համար կայս. ի բառէ մը հրամայեց հաւանութիւն տալ։

ՄԵԾ ՇՈՒԿԱՑԻՆ խարխուլ տեղերը վար առնելու և փոխարինելու գործոյութիւնը առաջ կը տարուին։ Մէկ երկու օրէն նորոգութիւնը պիտի սկսին։

Ցանձնաժողովն ամէն օր ի նիստ գումարելով խորհրդակցութիւններ կը կատարէ։

ՊԱՇՏՕՆԷՈՒ ընտրութեան յանձնաժողովին համար Պետական Խորհուրդէն ալ անդամ մը կընտրուի, որ վեց ամիսը մէկ անգամ կը փոխուի։ Այժմ այդ պաշտօնին կոչուեցաւ Պետական Խորհրդոյ նախագահն, դատարանի անդամներէն Պիւշրա պէյ։

ԵՊԱՐՔՈՍԱԿԱՆ թիկնապահներէն նաւային գնդապետ Էէհվէտ պէյ, որ Թէրանէի մէջ պաշտօնի կոչուած էր, կայս. Իրատէի մը համաձայն ճիտտէի ծովային հրամանատար կարգեցաւ։

ՍՊԱՐԱՊԵՏԻ Դուռը գրեց օրոց որ անկ է արձակել Կիւրինի պահեստի զօրաց վաշն, որ Գ. զօրաբանակին կը վերաբերի։ Նոյնպէս Պէրութինը, որ Ե. զօրաբանակին կը վերաբերի։

ՀՐԵՐԷՆ Էլ Թէքէ լրագիրն, որ անպարման կերպով դադարման դատապարտուած էր, Ներման արժանացաւ և սկսաւ վերսին հրատարակուիլ։

ՕՈՒՆԱՑ Պատրիարք Տ. Անթիմոս, առջի օրը, այցելութիւն տուաւ ռուսական դեսպան Պ. Նէլիտօֆին։

ՀԱՆՐԱՅԻՆ Պարտուց Վարչութիւնը Օսմ. Պանքին յանձնարարեց իր հաւատն գնել Բուլէլիի երկաթուղեաց հազար պարտատոմսերը՝ ամենէն չահաւոր եղանակաւ։

ՀԱՆԲ.—Սկիւտ գաւառին մէջ գտնուած արծաթախառն կապարի հանքի մը չահագործման համար, 99 տարի պայմանաժամով, մենաշնորհ տրուեցաւ վաճառական Եսնուս էֆէնտիի։

ՐՈՒՄԷԼԻի նահանգաց քննիչ յանձնաժողովն այժմ Օսրի գաւառակը կը գտնուի, ուր իր պաշտօնն ի գործ դնելէ յետոյ Մանասգերը պիտի վերադառնայ։

ՆՈՐ ՀՐԱՑԱՆ.— Պ. Քըլէրէնս Լօնս Հօլ, ամերիկեան զինագործարանի մը ներկայացուցիչը, առջի օրը մայրաքաղաքս եկաւ՝ օսմ. կառավարութեան մատուցանելու նոր տեսակ հրացան մը և գայն փորձելու։

Պ. ՊՕՎԷ, Օսմ. Պանքին նախկին արկղակալը, մեռաւ։

ՊԱԱՐԱՅԻ նահանգին մէկ գիւղաքաղաքին հունձքերը, Եփրատ գետին յորդելէն, բոլորովին ոչնչացած ըլլալով, կուսակալը ուտելիք և հագուստ զրկած է այդ տեղի կարօտեալց բաշխուելու համար։

ՊԷՐՈՒԹի ջուրի ընկերութիւնը, նկատելով որ իր մեծաշնորհի պայմանագրեան աւարտելու վրայ է, խնդրեց անոր երկարում։ Ձեռնհասութիւնը նկատելով որ, ըստ պայմանագրութեան, ընկերութեան հաստատութիւնները առանց փոխարինութեան Պէրութի թաղապետութեան պիտի թողուին, քննութեան առաջ այդ խնդիրը։

ԿԱՐԻՒՏ.—Եանեան Այտոնաթ գաւառակին մէկ գիւղին մէջ, անցեալները, ընկոյզի խորոթութեամբ կարկուտ տեղացեր է։

ՕՏԱՐ ԲՐՕՄԷՄՆԵՐ. — Առեւտրական նախարարութիւնն, ըստ տեղեկագրութեան Պօրսայի գօմիսէրին, որոնց արքիկ իտալական նոր արժէքաւորի մը բրօմէնները վաճառուումը։

ԵՐԿՐԱՇԱՐԺ.—Կայս. Դիսարանը տեղեկութիւն ստացաւ թէ չաթաթ առուտ ժամ 10ին Ուրֆայի մէջ երկրաշարժի բաւական զորաւոր ցնցում մը զգացուեր է։

ԲԻՒԶԻԻԿ ԶԷՔՄԷՃԷԼԻ Թաքուի քարտուղար Աշրը էֆէնտի պաշտօնէ գադրեցուցուեցաւ և իրեն յաջորդեց Պէշիր Զէքմէճէի Թաքուի քարտուղար Իպրահիմ էֆէնտի։

ՔՈՒԵՐԱ.— Ագեքանդրիայի մէջ, ուրբաթ օրը, բարեաբ երկու մահ պատահեցաւ։

Ագեքանդրիէն Սուէզ ուղեւորող նաւերուն մէջ բոլորովի դէպք մը պատահեցաւ։ Վարակեալը Զակազիկ հանուեցաւ, ուր մեռաւ։

ՇԱՒԱՐԻի գիւղը Եւրոպայի մէջ թեթեւ բարձրացում մը կրեց։

ԷՐԶՐՈՒՄԷՆ կը գրեն թէ ձմեռը տակաւին կը շարունակէ ամենայն սաստկութեամբ։ Տրապիզոնի ճամբուն վրայ գտնուած Քօք լեռը մէկ ու կէս մեթր թանգութեամբ ձիւնով ծածկուած է։ Ճամբան գոցուած է ձիւնի կոյտերով և մէջտ ձիւն կը տեղայ, այդ պատճառաւ ուղեւորք մեծ դժուարութեամբ կանցնին։ Անցեալ շաբաթուան թղթատարին ձիերէ մին ինչպէս նաեւ երկու չորիներ՝ ձիւնի փոթորիկին խրուեր են։ Սուրհանդակներն հազիւ կրցեր են անձերնին ազատել։ Հետեւեալ օրը գործաւորներ զրկուելով կարելի եղեր է թղթատարական պայուսակները գտնել։

Խնուսի գաւառակին մէջ ալ առատ ձիւն տեղացած է։ Ուղեւոր մը եօթն օրէն հազիւ կրցեր է Խնուսէն Էրզրում երթալ։

Էրզրումի քաղաքին մէջ ամէն օր ձիւն կը տեղայ։

ՀՐԵՇ ՄԸ.—Էրզրումի Բլուէր գաւառակի մէկ գիւղին մէջ կին մը՝ երկու մանչ զաւակներու հետ ծներ է նաև անչունչ էգ հրէշ մը՝ առանց գլխի ու ձեռքի, ոտքերուն իւրաքանչիւրին վրայ տասնական մատով և մարմնին ալ գարիի խորոթութեամբ մազով ծածկուած։

ՈՃԻՐՔ ԵՒ ԱՐԿԱԾՔ. — Առջի գիւղը, ոտիկանութիւնն իմացաւ որ Բերրաի Տ

ՔՈՆԵԱՔՆ. Ի.
ՀԵԼԼԵՆԱԿԱՆ
ՄՈՍՔԱԴ ԳԻՆԻՈՎ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԱԾ
ԱՄԵՆԷՆ ԶՈՒՏ ՔՈՆԵԱԿԸ
ՀՅԹ ՅԹԻՉ

Ցունական եւ Եւրոպական բազմաթիւ հիւանդանոցներու
Մեծաքանակ առաքում բովանդակ Թուրքիոյ, Եգիպտոսի, Սուրիոյ, Ռումանիոյ, Սերպիոյ, Պուլկարիոյ, Ռուսիոյ, Ամերիկայի և Հնդկաստանի համար։

ՎԱՃԱՌԱՆԻՇ ԳՈՒՅԱՐԱՆԻ

ՎԱՃԱՌԱՆԻՇ ԳՈՒՅԱՐԱՆԻ

ՊԱԹԻՍԹԱ Ի ՊՈՒՐԷՈՆ
ՄԻԱԿ ԳՈՐԾԱՐԱՆ ՔՈՆԵԱԿԻ
Պ. Ֆ. ՊԱԹԻՍԹ
ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ Ի ՊԻՐԷՈՆ
ՈՐ ՀՆՈՒԹԵԱՆ ԱՌԱՒԵԼՈՒԹԻՒՆՆ ՈՒՆԻ
Հաստատեալ 1872 ին

Միակ ներկայացուցիչ Տ. Կ. Տիսբինատիս։ Կենդանական վաճառանոց, Ղալաթիա, Ցիւլֆարի փողոց, թիւ 23։ Մասնաճիւղ Փերա Գալաթեան—Գուլլուք թիւ 9

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ

Երթողուլ գաւառին (Պրուսա) կառավարիչ անուանեցաւ Բիլմարի գայմագամ Մուսթաֆա պէյ։

Էսքիշէհիր նահանգին Ինօզ գաւառակին գայմագամ անուանեցաւ Սաֆուլը գաւառակին գայմագամ Մահմուտ Ճէլալէտտին էֆէնտի, որուն յաջորդեց Ինօզի գայմագամ Պայազեան Միհրան էֆէնտի։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ՁԵԿՈՒՑՈՒՄՆԵՐ

Հետեւեալ Պաշտօնական Ձեկուցումը հաղորդուած է ի հրատարակութիւն։

«Ապրիլ 21 թուականաւ Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին ուղղեալ հեռագրեր ծանուցած են թէ Էնկիւրիի, Պրուսսայի, Հալէպի, Մուսուլի, Վանայ, Էրզրումի, Ատանայի, Տիարպէքիրի, Սըվասի, Խարբերդի և Պիթլիսի նահանգաց մէջ ալ, շնորհիւ Վեհ. Սուլթանին, կատարեալ անդորրութիւն և ապահովութիւն կը տիրէ։»

Տիգրան էֆ. Զուհաճեան կը խնդրէ մեզմէ իր շնորհակալութեան թարգման ըլլալ հասարակութեան առջև որ այնքան համակիր ընդունելութիւն մը ընել փութաց իր նպաստի ցեղեկոյթին։

Շնորհակալութիւն կը յայտնէ նաև տիկին Վիրկինիա Նուարդի, Սինանեան նուագախումբին, Մակական թատերախումբին և մասնաւորապէս Օր. Ագնիի, իրենց բարեյաջող մասնակցութեանն համար կիրակի օրուան թատերախառն-նուագահանդէսին, ինչպէս նաև Գոնգոթրոիի տնօրէններուն՝ Պ. Պ. Լիվատարիի և Մալանտրէսի որոնք ամէն դիւրութիւն ընծայեցին թատրոնը դնելու համար հայ երաժշտասիրին տրամադրութեան ներքև, անձամբ հրաւիրելով ամէն կարգադրութեան։

ԴԱՍԱՐԱՆԱԿ՞Ն ԹԷ ՍՐԱՀԱԿԱՆ

Ազգաբեան էֆէնտի,

Կարդացի չարաթ օրուան Աբէ-Խլէֆի մէջ ձեր գրած յօդուածը։ «Այս վերնագրին տակ ազգային թերթերու մէջ ինչ ու ինչ յօդուածներ երեւցան» կ'ըսէք, կը յայտնէք թէ դասարանական գրութեան կողմնակից էք դուք և կը ջանաք բացատրել անոր առաւելութիւնները։ Պարապ աշխատութիւն յանձն առեր էք։ Այս խնդրոյ մասին ո՛չ ազգային և ո՛չ ալ օտարազգի թերթերու մէջ թեր ու դէմ յօդուածներ չերեւցան։ Դասարանական գրութիւնը պարտաւոր չը կար։ Գրածս շատ պարզ էր սակայն, բանատեղծութիւն չէի ըրած։ Պախարակած էի ո՛չ թէ այդ գրութիւնը, այլ անոր կիրարկութեան արդի եղանակը։ Ձեր երկայն յօդուածը կարդալէս ետք կարծիքս չը փոխուեցաւ. կը կրկնեմ և կը պնդեմ թէ առաջուան սրահական գրութիւնը աւելի արդիւնաւոր էր քան թէ հիմակուան դասարանական գրութիւն ըսուածը։ Մենց որ եթէ, ստիպուած ալ ըլլայիք սրահական գրութիւնը պարաւելու, օրինաւոր հիմերու վրայ պիտի պարաւէիք։ Ձեր բոլոր խորհրդածութիւնները հիմնած էք 300 թուսոյն վրայ։ Երբէք պատահած չէ, գէթ Պոլսոյ վարժարանաց մէջ, որ 300 տղայ մէկ հակոյի յանձնուին։

Եթէ Թէքիրտաղ այդպէս է, այդ չեմ դիտեր։ Հետեւաբար այդ հիման վրայ ձեր կատուցած չէնքը խարխուլ է։ Սրահական գրութեան մէջ մէկ հակոյի կը յանձնուին 100—120, առ առաւելն, 150 աշակերտը, և դպրոցը կ'ունենայ նաև մեծայուն օգնական ուսուցիչներ, այցելու ուսուցիչներէ զատ։ Արդէն 300 տղայ պարունակող սրահ չունինք Պոլսոյ մէջ։ Եթէ Թէքիրտաղ և ուրիշ գաւառներ ձեր ըսածին պէս իսկ եղած ըլլան, մեր խօսքը Պոլսոյ վարժարանաց համար էր միայն։

Այսպէս, քանի որ անգոյ իրողութեան մը վրայ հիմներ էք ձեր խորհրդածութեանց հակայ չէնքը, աւելորդ պիտի ըլլար կէտ առ կէտ պատասխանել։ Միայն չեմ ուզեր անտես առնել ձեր մէկ խօսքը։ «Դասարանական գրութեան մէջ այլ և այլ ճիւղերու մասնաւոր դասատու յատկացնելը իր վնասակար կողմերն ունի» կ'ըսէք, աւելցնելով թէ խօսքը Տարրական Նախակրթարանաց վրայ է։ Նախ, խօսքը Բարձրագոյն Նախակրթարանաց վրայ ալ է։ Երկրորդ, այդ վնասակարութիւնը բացատրելու համար ձեր յառաջ բերած փաստը շատ տկար է։ Կենթադրեք թէ դասարակ-ուսուցիչը հմուտ ըլլայ լոկ մէկ երկու լեզուներու. աշակերտք՝ կ'ըսէք՝ թուրքական խնդիր մը լուծելու համար դժուարութեան հանդիպած պահուն, պիտի տիպուի այցելու դասատուին գալու ժամուն սպասել, և այլն։ Լա՛ւ ուրեմն, եթէ դասարակ-ուսուցիչը անկարող է խնդրոյն լուծմանը համար աշակերտին օգնելու, ի՞նչպէս պիտի աւանդէր թուրքութեան դասը, եթէ՝ դասարանական գրութեան արդի կիրարկութեան համաձայն՝ այցելու ուսուցիչը ճամբուէր և անոր դասը դասարակ-ուսուցչին յանձնուէր։ Կը տեսնէք թէ անհրաժեշտ է այցելու ուսուցչին պաշտօնավարութիւնը։

Դասարանական գրութեան մասին թիւր ըմբռնումներ, հապճեպ գործադրութիւններ և անխմաստ կարգադրութիւններ շատ վնասեցին կրթական գործին, քանի մը տարիներէ ի վեր։ Ելնելու ճամբայ չէ այս. կարկ անհրաժեշտ է վերջ մը տալ այս ցաւալի կացութեան։ Բայց ո՞վ կամ ո՞ր մարմինը։

Կը խնդրեմ, Ազգաբեան էֆէնտի, նորէն կարդացէ՛ք ապրիլ 12ի Աբէ-Խլէֆին մէջ գրածս, բայց այս անգամ ուշադրութեամբ կարդացէ՛ք։

Ե. Գ. ՓԱԼԱԴԱՆԵԱՆ

«ՄԱՍԹԷՐՇԱՖԹ» ԴՐՈՒԹԻՒՆԸ

Անգլիերէն սորվիլ փափաքս էր, բայց լեզուին դժուարութեանց վրայ ունեցած գաղափարս համարձակութիւն չէր տար ինձ անոր պարապելու։

Այս անգամ Մասլէրշաֆթ պէսլէմը ձեռքս անցնելով յառաջաբանը կարդացի ու քաջալերութիւն մը եկաւ վրաս սկսելու. այնպէս ալ բրի, առաջնորդութեամբ Սուրեան էֆէնտիի, որ մեր մէջ առաջին գնահատողը եղաւ այդ դրութեան և վերածեց զայն Հայերէնի։ Այդ դրութեան համաձայն պոռը շաբաթէն ուսանելի է լեզուն, գործնական եղանակաւ և գործնականին պէտք եղած չափով քերականութեամբ. անտարակոյս անկէց անդին աշխատողէն կախում ունի մշակել գրական լեզուն։

Ուստի հետեւելով այդ դրութեան, իւր առաջնորդութեամբ, բոլորեցի տասը շաբաթը և այսօր անձնական փորձառութեամբ կրնամ վկայել զայն։

Անգլիերէն սորվիլ փափաքողներուն համար գնահատելի գործ մ'է Մասլէրը լաֆի պէսլէմը և յոյժ յանձնարարելի։

Լ. Աբէգեբեան

Քսի անտի

ՀԱՐԱՍԱՆԵԿԱՆ ԿԱՐԿԱՆԴԱԿ

Սաբ Բոպուրլի Ալիբսանդրա իշխանուհիին հետ Հոէնլոէ Լանկէնպուրկ իշխանին ամուսնութեան առթիւ, Վիքթորիա թագուհին նշանած օրիորդին զրկած էր հարսանեկան աւանդական կարկանդակը, որ սակայն Բոպուրկ հասած պահուն թեթեւապէս աւրուած ըլլալով հարկ եղեր է արքունեաց շաքարավաճառին զրկել՝ նորոգուելու համար։ Այս կարկանդակ իբր հարիւր քանի՞հինգ քիլոկրամ կը կշռէր և յատակը կէս մէթր տրամագիծ ունէր։ Շատ կարծր նիւթերով շինուած ըլլալով, հարկ եղաւ փոքր սղոցով մը կտրել զայն։ Այս կարկանդակ զարդարուած էր արհեստական ծաղիկներէ չքեղ պսակով մը։

ՄԻԲՐՈՊՆԵՐԸ

Թերեւս կը կարծէք թէ միբրոպներու տեսութիւնը որ այնքան կը հետաքրքրէ գիտնական ակադեմիները, նոր բան մը եղած ըլլայ։ Կը սխալիք։

Մեքսիկայի նախկին ժողովուրդները կը ճանչնային զայն, շատ դարեր առաջ, ինչպէս կապացուցանէ հետեւեալ հատուածը զոր Մեքսիկացի բժիշկ մը գտեր է նախկին հնդիկներու բեւեռագիրներուն մէջէն։

«Թոքօպեկէ տունկին արմատը, խաշուելով և զուռելով, կը ջնջէ բոլոր «անտեսանելի անասնիկները» որոնք կրցած են ծնունդ առնել մարդկային մարմնին մէջ։» Դժբախտաբար այս բոքոպեկէ տունկը անհետ եղած է աշխարհէս, վասնզի ներկայ ժամանակիս գիտնականները ամենեւին չեն ճանչցած ատանկ տունկ մը։

ՄՐՋԻՒՆՆԵՐՈՒ ԼԵԶՈՒՆ

Իտալացի մեծանուն քնախոյզ Սըր Ճէյմս Պալ ամեն ատեն կը պնդէր թէ մրջիւնները իրենց յատուկ լեզուն ունին, որով համասեռ միջատներու կը հասկցունեն իրենց պէտքերն ու իրենց երկիւղները։ Օրին մէկը մրջիւններու խումբի մը հանդիպեցաւ որոնք յայտնապէս ուրիշ տեղ կը փոխադրուէին։ Ամենուն ալ ընթացքը ոգեւորութիւն կը ցուցուներ, և երբ երկու մրջիւն իրարու դիմաց ելլէին, իրարու կը մօտեցնէին գլուխնին իբր թէ տար խօսակցութեան մը բռնուելու համար։ Ընդլերը պարզելու համար թէ անոնք իրարու ցնե՞ն կը խօսէ՞ն իրարու հետ, բնախոյզը սպասեց անոնցմէ մէկը, ու դիտեց թէ այս բանը ինչ արդիւնք առաջ պիտի բերէր մեւեներուն վրայ։ Ականատես միջատները թափորին յետնակողմը փութացին և կեցուցին առաջակողմի միջատները իրենց նուրբ եղջիւրները իրարու քսելով։ Թափորը անմիջապէս աջ ու ձախ մասերու բաժնուեցաւ, և անկից ետքը քաղաքները սկսան վից ոտք հեռաւորութեամբ երթալ իրենց մեռած ընկերէն, թէպէտ անոր դիակը ուղղակի կոխուած շաւղին վրայ կը զրանուէր։

ՆԻՒ-ԵՈՐՔԻ ԲԺԻՇԿՆԵՐԸ

Նիւ-Եորքի բժիշկները 3000ի չափ են, վից հարիւրը տեղացի, և մնացեալներն օտարազգի, իսկ Բարիզի երկու հազար ինն հարիւրի չափ բժիշկներէն 521ը միայն օտարազգի են։

ՍԻԿԱՌԻ ՄԵԹԵՆԱԾ

Սիկառ չխնելու նոր գործիք մը հնարուեր է Նիւ-Եօրքի մէջ, և հնարիչը մեծնաչնորհի արտօնագիր ստացեր է կառավարութենէն։ Այս գործիքով, որ կարի մեքենայի կը նմանի, օրը երեք հազար սիկառ կը չխնուի մէկ ֆրանք ծախսով, մինչ ուրիշ կազապարով մը որչափ ալ ընտիր ըլլայ, հազար սիկառ միայն կարելի է չխնել, և շատ աւելի ծախք կերթայ։

ԵՒՐՈՊԻՈՅ ԲՆԱԿԻՉՆԵՐԸ

Եւրոպիոյ բնակիչներուն թիւը 10 տարի առաջ 337 միլիոն 526 հազար էր։ այժմ 367 միլիոնն անցած է։ Այդ ժամանակաշրջանի մէջ Ռուսիոյ բնակչաց թիւը 12 միլիոն աւելցած է, Գերմանիոյ 4½ միլիոն, Աւստրիոյ-Հունգարիոյ 3½ միլիոն, Անգլիոյ՝ 611 հազար, Իտալիոյ մէկ միլիոն 100 հազար։

Գ. ԱՎԵՐՕՖ

Կը ծանուցուի թէ Գ. Ավերօֆ մեծահարուստ Հելլէն բարերարը, որ Ոլիմպիական խաղերուն վերահաստատման բոլոր ծախքերը իր անձնական քսակէն վճարեց, այս անգամ ալ փափագ յայտներ է Սթամպուլ վերանորոգել հանակ մարմարիոնով։ Ասոր համար կը հաշուի թէ 2,300,000 ֆրանք ծախք պիտի ըլլայ։ Շինութիւնները երկու տարի ետ պիտի տեւեն։

Աթէնք քաղաքը որոշեր է բոլոր քաղաքացիներուն կողմէ արծաթէ պսակ մը նուիրել Գ. Ավերօֆի։

ՄՈՌՈՒՑԿՈՅ ՎԻՐԱԲՈՒԾԵՐ

Իտալացի վիրաբուժ մը բժշկական հանդէսի մը մէջ հաճոյք զգացեր է երեւան հանելու... մոռացկոտութիւնները ժամանակակից մէկ քանի նշանաւոր վիրաբուժներու, որ վայնահատութեան գործողութիւնը կատարած ատենները։

Գերմանացի հռչակաւոր վիրաբոյժ մը երկիցս ունելիք մը մոռցեր է այն անձանց փորին մէջ զոր ճեղքած էր։ Ֆրանսացի չորս նշանաւոր վիրաբուժներ միւնոյն տեղը մոռցեր են՝ մէկը ունելիք մը, միւսը վերքի բարեկ մը, միւսը կտոր մը կաղ, չորրորդը սպունգ մը։ Հակառակ այս անզգուշութիւններուն, հիւանդները ազէկցան։

Բայց ամենէն մեծ մոռացկոտութիւնը գործուած է նոյն ինքն յօդուածին հեղինակին կողմէ որ կը խոստովանի թէ 2.60 մէթր երկայնութեամբ երկու բարեկներ մոռցած է։ Ասոնք քսան երկու օր ետքը դուրս հանուեր են և հիւանդը կատարեալ ապէկցեր է։

ԾԽԱԽՈՏԻ ՎԻՃԱԿԱԳԻՐ

Կրսեն թէ վիճակագիրը բանի չի ծառայեր։

Ցնտեսագէտ մը հաշուեր է որ եթէ մէկ տարուան մէջ ի ֆրանսա սպառուած ծխախոտը երկու մատնաչափ տրամագիծով չուանի մը վերածուէր, օձ մը պիտի ձեւանար որ, հասարակածին վրայէն անցնելով՝ երեսուն անգամ պիտի պլորուէր աշխարհիս շուրջը։

Միւնիոնն քանակութեամբ ծխախոտ տփիկներու մէջ ճնշուելով՝ բուրգ մը պիտի ձեւացուներ գրեթէ հաւասար Եգիպտոսի երեք մեծ բուրգերէն երրորդին։

Վերջապէս եթէ նոյնքան ծխախոտ փոշիի վերածուէր, անոր տակ կարելի պիտի ըլլար քաղաք մը ծածկել։

Ա. Զ. Դ.

Էրզրումի առեւտրական դատարանը 21 Մարտ 1312 թուականաւ սնանկացեալ հռչակած է Էրզրումի Եէնի Խանը հաստատուած Պալլարեան Կարապետ ու Մկրտիչ էֆէնտիներն և անոնց ընկերը՝ ի Պոլիս Գամանտօ Խանն առժամաբար հաստատուած Պալլարեան Համազասպ էֆէնտին։

Արդ, ասոնցմէ պահանջք ունեցողներուն կը ծանուցուի թէ իրենց տումարներով ու մուրհակներով ներկայ ազդարարութեան թուականէն սկսեալ, Էրզրումի մէջ գտնուողները՝ մինչեւ քսանըմէկ օր և դուրսը գտնուողներն ալ՝ օրէնքին սահմանած պայմանաժամուն մէջ, դիմեն Էրզրումի Եէնի Խանին մէջ կազմուած Մասախն։

Թիւ 529

Իրաւագիտութեան հմուտ երիտասարդ մը որ տեղեակ է նաև հայերէն, օսմաներէն և ֆրանսերէն լեզուաց, կուզէ փաստաբանի մը հետ ընկերակցիլ եւ կամ ամսաթոշակաւ մը իւր գործոց սատարել։

Դիմել Աբէ-Խլէֆի Մամագրատունը։

528 1—3

Ա. Զ. Դ. ԹՐԱՄԱԻԷՅԻՑ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Ընկերութիւնը ի վաճառ կը հանէ կարգ մը ձիեր որոնք չեն յարմարիր իր գործածութեանը։

Գնել փափագողները կրնան դիմել Շիշլիի և Պէշիքթաշի կայարանապետներուն, քննել ձիերը և գնել ինչ մասին յարմարիլ կայարանապետներուն հետ։

Վաճառումները կանխիկ պիտի կատարուին, մէճիտիէն 20 զրուշէն։

2—3

ՏՕՔԹԷՕՐ Ա. ԳԱԲՐԱԳՕՖ
ՄԱՍՆԱԳԻՏ
ԾՆՆԴԱՄԱՁԱԿԱՆ, ԳԱՂԵՒԱԿԱՆ ԵՒ ՄՈՐՔԱՅԻՆ ԱԽՏԵՐՈՒ

Ամեն օր ժամը 4էն 11 (Ք. Թ.) կը գտնուի իւր հաստատած եւրոպական զարմանատուն Թօփհանէ Քրամվէյի սդասիոնի դիմաց 359 թիւ Գալաթեան դեղարանի վրայի յարկը։

Նոր սկսած միզանցքարորդումը (պէլ սօդուլզուղը) 3 էն 5 անգամ այցելութեամբ ուղղուելու է։ Այս գործիքով, որ կարի մեքենայի կը նմանի, օրը երեք հազար սիկառ կը չխնուի մէկ ֆրանք ծախսով, մինչ ուրիշ կազապարով մը որչափ ալ ընտիր ըլլայ, հազար սիկառ միայն կարելի է չխնել, և շատ աւելի ծախք կերթայ։

ԵՒՐՈՊԻՈՅ ԲՆԱԿԻՉՆԵՐԸ

Եւրոպիոյ բնակիչներուն թիւը 10 տարի առաջ 337 միլիոն 526 հազար էր։ այժմ 367 միլիոնն անցած է։ Այդ ժամանակաշրջանի մէջ Ռուսիոյ բնակչաց թիւը 12 միլիոն աւելցած է, Գերմանիոյ 4½ միլիոն, Աւստրիոյ-Հունգարիոյ 3½ միլիոն, Անգլիոյ՝ 611 հազար, Իտալիոյ մէկ միլիոն 100 հազար։

Գ. ԱՎԵՐՕՖ

Կը ծանուցուի թէ Գ. Ավերօֆ մեծահարուստ Հելլէն բարերարը, որ Ոլիմպիական խաղերուն վերահաստատման բոլոր ծախքերը իր անձնական քսակէն վճարեց, այս անգամ ալ փափագ յայտներ է Սթամպուլ վերանորոգել հանակ մարմարիոնով։ Ասոր համար կը հաշուի թէ 2,300,000 ֆրանք ծախք պիտի ըլլայ։ Շինութիւնները երկու տարի ետ պիտի տեւեն։

Աթէնք քաղաքը որոշեր է բոլոր քաղաքացիներուն կողմէ արծաթէ պսակ մը նուիրել Գ. Ավերօֆի։

ՄՈՌՈՒՑԿՈՅ ՎԻՐԱԲՈՒԾԵՐ

Իտալացի վիրաբուժ մը բժշկական հանդէսի մը մէջ հաճոյք զգացեր է երեւան հանելու... մոռացկոտութիւնները ժամանակակից մէկ քանի նշանաւոր վիրաբուժներու, որ վայնահատութեան գործողութիւնը կատարած ատենները։

Գերմանացի հռչակաւոր վիրաբոյժ մը երկիցս ունելիք մը մոռցեր է այն անձանց փորին մէջ զոր ճեղքած էր։ Ֆրանսացի չորս նշանաւոր վիրաբուժներ միւնոյն տեղը մոռցեր են՝ մէկը ունելիք մը, միւսը վերքի բարեկ մը, միւսը կտոր մը կաղ, չորրորդը սպունգ մը։ Հակառակ այս անզգուշութիւններուն, հիւանդները ազէկցան։

Բայց ամենէն մեծ մոռացկոտութիւնը գործուած է նոյն ինքն յօդուածին հեղինակին կողմէ որ կը խոստովանի թէ 2.60 մէթր երկայնութեամբ երկու բարեկներ մոռցած է։ Ասոնք քսան երկու օր ետքը դուրս հանուեր են և հիւանդը կատարեալ ապէկցեր է։

ԾԽԱԽՈՏԻ ՎԻՃԱԿԱԳԻՐ

Կրսեն թէ վիճակագիրը բանի չի ծառայեր։

Ցնտեսագէտ մը հաշուեր է որ եթէ մէկ տարուան մէջ ի ֆրանսա սպառուած ծխախոտը երկու մատնաչափ տրամագիծով չուանի մը վերածուէր, օձ մը պիտի ձեւանար որ, հասարակածին վրայէն անցնելով՝ երեսուն անգամ պիտի պլորուէր աշխարհիս շուրջը։

Միւնիոնն քանակութեամբ ծխախոտ տփիկներու մէջ ճնշուելով՝ բուրգ մը պիտի ձեւացուներ գրեթէ հաւասար Եգիպտոսի երեք մեծ բուրգերէն երրորդին։

Վերջապէս եթէ նոյնքան ծխախոտ փոշիի վերածուէր, անոր տակ կարելի պիտի ըլլար քաղաք մը ծածկել։

Ա. Զ. Դ.

Էրզրումի առեւտրական դատարանը 21 Մարտ 1312 թուականաւ սնանկացեալ հռչակած է Էրզրումի Եէնի Խանը հաստատուած Պալլարեան Կարապետ ու Մկրտիչ էֆէնտիներն և անոնց ընկերը՝ ի Պոլիս Գամանտօ Խանն առժամաբար հաստատուած Պալլարեան Համազասպ էֆէնտին։

Արդ, ասոնցմէ պահանջք ունեցողներուն կը ծանուցուի թէ իրենց տումարներով ու մուրհակներով ներկայ ազդարարութեան թուականէն սկսեալ, Էրզրումի մէջ գտնուողները՝ մինչեւ քսանըմէկ օր և դուրսը գտնուողներն ալ՝ օրէնքին սահմանած պայմանաժամուն մէջ, դիմեն Էրզրումի Եէնի Խանին մէջ կազմուած Մասախն։

Թիւ 529

Իրաւագիտութեան հմուտ երիտասարդ մը որ տեղեակ է նաև հայերէն, օսմաներէն և ֆրանսերէն լեզուաց, կուզէ փաստաբանի մը հետ ընկերակցիլ եւ կամ ամսաթոշակաւ մը իւր գործոց սատարել։

Դիմել Աբէ-Խլէֆի Մամագրատունը։

528 1—3

ՏՕՔԹԷՕՐ Ս. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ
Ա. Գ. Ֆ. Ջ. ԵՒ ՈՐԴԻ Վ. Ա. Ա. Ա

ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՆՈՐԹՀ ՊՐԻԹԻՇ ԵՒ ՄԷՐԻԿԵԱՆՑԻ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 11,671,018
ՀԱՍՈՅԹ 1894 ՏԱՐԻՆՈՑ 2,906,678

ՆՈՐԹՀՐԸՆ ԷՇՈՒՐԸՆԿԼ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 4,444,000
ՀԱՍՈՅԹ 1894 ՏԱՐԻՆՈՑ 1,105,300

Ընկերութիւնս Պոլսոյ մէջ ունեցած Միացեալ Գործակալութեան միջոցաւ հրդեհի դէմ ամէն տարբի վտանգաւոր ապահովագրութիւններ ի գործ կը դնեն չափաւոր գնով, և իրենց ցոյց տուած գրամագլուխ եւ աշխատաւորութեամբ մեծ գումարներ ապահովագրողաց կրնան վստահաբար զիրենք ներկայացնել. նաև իբր ապացոյց իրենց հաստատութեան, միայն հրդեհի ճիւղին համար մինչեւ ցարդ տուած վնասին 20,000,000 Անգլիական Ոսկին կ'անցնի։

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի, 500,000 — ՄԱՐԻԹԱՑՄ — ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ Անգլ. Ոսկի 110,000

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ չոգենաւուց և առագաստանաւուց մէջի ապրանքներն և դրամածրարներն խիստ օգտակար պայմանաւ։ Գնոց և այլոց վրայ տեղեկութիւն առնուլ ուզողք կը դիմեն Գիրուին գիմել Ղալաթիա Մէնմէտ Էֆէնտի Խան գետնայարկի թիւ 22 և 23 սենեակներն, առ ԳԱՌՆԻԿ Յ. ՍԵՐՈԲԵԱՆ Գործակալ և Պոլսոյ Վերոգիչեալ տարբ. Ընկերաց։

ԻԻՆԻՕՆ

ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԻՄՆՈՒԱԾ Ի ՓԱՐԻԶ 1828—1829

1828 L'UNION DE PARIS

ՀՐԴԵՀԻ ՃԻՒՂԻՆ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆԸ

Դրամագլուխ, պահեստի դրամ և գանձելի ապահովագինք	ֆրանք 93	Միլիոն
1894 տարւոյ հասոյթ	» 16½	»
Ընկերութեան հիմնարկութենէն մինչեւ ցարդ վճարեալ վնասներ	» 194	»
1894 տարւոյն վերջը ապահովագրեալ գումարին ամբողջութիւնը	» 15	Միլիարդ

Ընկերութիւնը չահաւէտ և դիւրամատչելի պայմաններով թէ՛ ի Պոլիս և թէ՛ ի գաւառս կ'ապահովագրէ հրդեհի արկածից դէմ ամէն տեսակ վաճառք և վաճառատուներ, նոյնպէս գործարաններ և բնակութեան տուներ, կրասխներ, և ասոնց նմանող զանազան չէնքեր և ապրանքներ։

ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ

Մ. ՇԱՌԼ ՄԱԼԷ. Մալէ եղբարց գրամատունէն գրամատէր, Լիոնի երկաթուղւոյ ընկերութեան պատուոյ նախագահ, Օսմ. Կայս. գրամատան և Բէժիի ընկերութեան նախագահ. Նախագահ։

Մ. ԱՏՕԼՖ ՎԷՐՆ. Վէրն և Ընկ. գրամատունէն, գրամատէր, Պանք տը Ֆրանսի վարիչ, Հիւսիսային երկաթուղւոյց Ընկերութեան, և Օսմ. Կայս. գրամատան վարչական խորհրդոյ անդամ. Դէր-Նախագահ։

Մ. Մ. ՕՏԷՈՒՏ. Ս. Տէրվիէ, Դ. Ժէմսօն, Ճ. Մառքուառ, Ա. Միռապօ, Ա. Թուրնէյսքն. Անդամք Վարչական Խորհրդոյ։

Մ. ՇԱՌԼ ԲՕՊԷՐ. Տնօրէն հրդեհի ճիւղին։

Մ. ԱԼՖԷՐ ՖՕՌ. » կենաց ճիւղին։

Մ. ՍԻՄՈՆ ԳԱՑՍԷՐԼԵԱՆ. Մասնաւոր Տնօրէն ի Կ. Պոլիս.

Զալաթիա. Գարաքէօյ Եէնի-Խան։
Ընկերութեան գրասենեակն ԱԵՍ. ԿՕՑԵՐՍԿԱՆ ՊԱՆԳԱՆ

1828 L'UNION DE PARIS

ԿԵՆԱՑ ՃԻՒՂԻՆ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆԸ

Դրամագլուխ և պահեստի դրամ	ֆրանք 127	Միլիոն
1894 տարւոյ հասոյթ	» 15½	»
Ընկերութեան հիմնարկութենէն հետէ մինչեւ ցարդ վճարեալ վնասներ	» 72	»
1894 ի վերջը ապահովագրեալ գումարին ամբողջութիւնը	» 258	»

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ՏԵՍԱԿՆԵՐԸ

1. Ուղղակի ի դէպ մահու վճարելի ապահովագրութիւն — Vie entiere
2. Խառն ապահովագրութիւն — Assurance mixte
3. Ժամանակաւոր ապահովագրութիւն — à terme fixe
4. Գոմպինէ (Combinée) բաւած ապահովագրութեան տեսակը որ մի միայն 20 և 25 տարիներու համար տեղի կ'ունենայ. ապահովագրութիւնը կատարուած օրէն ապահովագրեալ գումարին համեմատութեամբ Ընկերութիւնը իւր դաշնագրին միջոցաւ (police d'assurance) սառագրութեան ներքեւ, չահաբաժինները կ'երաշխաւորի որով դաշնագրին լրացեալ պայմանաժամուն թէ ապահովագրեալ գումարը կը վճարի և թէ երաշխաւորութեան ներքեւ առնուած և առաջուց որոշուած չահաբաժիններն։

Իւնիոն Ընկերութեան 127 միլիոն դրամագլուխը և պահեստի դրամը, ապահովագրած 258 միլիոն ֆրանքի գումարին համեմատութեամբ 50 առ % ը երաշխաւորուած ըլլալը ակներեւ է։

Թուրքիոյ Դիմաւոր քաղաքաց մէջ փոխ գործակալութեանց համար, պատուաւոր երաշխաւորութեամբ բարոյական ու տէր անձինք կը փնտռուին։

ԻԼԱՆ ՊԱՊԸ ԱԼԻՍՈՒԻՐԻ

Տերտատէթ վէ պիրտոր սէրէսէտ միճէտտէն ինչա վէ թամիրաթընդն իճրաաթ լազըմ կելէն ժանտարմա գարաղոլիանէլէրի ինչաաթ վէ թէրմիմաթ ընդն մագիուէն իհալէսի գրմընտա միւնագասայա վագ օրունարագ նիսանդն 24ի ունճու չարշանպկ կիւնի իհալի գաթիւի վէ ֆիրտաաը 100տէ 5 թէնգիլաթընդն գապուլը մուգարրէր օլտուղընտան թալիպ օլանարընդն ինչաաթը ասքերկէսկ տայիրէսինէ կելմելերի իլան օրունուր։ Նո. 67 2—3

ՓԱՐԻԶԻ ՀԱՄԱՐՕՒ
ԲԻԼԻԵՐԻԷ ՔԻՆԻՆԻՆ
ՓԱԲՈՒԼԻԱՆԵՐԸ
QUININE de PELLETIER

Բոլոր բժիշկներուն կողմէ ընդունուած իր ազդեցութեան համար ընդհանուր գլխացաւերու, ջղացաւերու, տենդերու, կաթուածի, յոգնածի, մարմնոյ տկարութեան։ Մեծապէս ազդեցիկ են ընդդէմ ինֆլուէնցայի, կարիրի, հազարուխի, յղիացաւութեան։ Մէկ քաշեն ուելի ազդու քան դաւաթ մը քինքինէ։

10 20 և 100նոց սրուակներ։ Իւրաքանչիւր սրուակ կը կրէ ստորագրութիւնս սեւ ապրանքի . . . . PELLETIER

Կեդրոնատեղի Փարիզ, Վիվիէն փողոց, 8 և դիմաւոր դեղարանները A.

COMP RUSSE ED NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈՓԵՆԱՒԱՑԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբթուան երթեւեկութիւնք

Բշ. 22/4 Օտէսայի սուրհանդակ, ժամ 2ին յետ միջօրէի։
Գշ. 23/5 Ակէրմանոյ ուղղակի սուրհանդակը ժամ 2ին յետ միջօրէի, Պիրէէնի ճամբով
Դշ. 24/6 Սուրհանդակ դէպի Փորը-Ասիոյ նաւահանգիստները մինչեւ Պաֆոյ, առաւօտեան ժամը 11ին։
Դշ. 24/6 Սեվաստաբոլի սուրհանդակ, առաւօտեան ժամ 10ին։
Եշ. 25/7 Օտէսայի սուրհանդակ, ժամը 2ին յետ միջօրէի։
Ուր. 26/8 Ադրբանջանոյ Սոորհանդակ, հանդիպելով Սուրիոյ նաւահանգիստները երկու շաբաթը անգամ մը ժամը 4ին։

ԱԶԳ.— Մարտ 23 5, երեքշաբթի օրը Կ. Պոլսէն դէպի Սուրիոյ նաւահանգիստները մեկնող գուբեորը Զմիւռնիոյ մէջ պիտի հանդիպին Թրէբօլի, Պէյրութ, Եաֆա եւ Բոր-Սայիտ գալով շաբաթուան։ 263

ՇՈՓԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՅԿԱԿԱՆ և ՄԱՐՍԻԼԻԱՆ
Ն. ԲԱՔԻ եւ ԸՆԿ.
Մարսիլիայէ և Պոլսոյ միջև կանոնաւոր ճանապարհորդութիւն

Առաջին շոգենաւը ուղղակի Մարսիլիա պիտի ուղեւորի մայիս 5ին (Ը. Ե.)։

Բարիզ-Լիոն-Մարսիլիոյ երկաթուղւոյ ուղեւորութիւնն ի միասին առնելով,

Ա. կարգ 245 ֆրանք
Բ. » 175 »

Ուղղակի և արագ ուղեւորութիւն Նաւուղէքի, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմել առ գործակատար ԹԻՄՈԹԷ ԲԸՊՈՒԼ
Մոմճանէ փողոց թ. 10 33

Արտօնատէր Ս. ՏԱՄԱՏԵԱՆ
ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ ԼՈՒՍԻՆԸ

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔ
ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԿ.
ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՏՐԱՍՏ ԳՈՒՄԱՐ
906,000,000 ՖՐԱՆՔ

Տնօրէնութիւն յ Նիւ-Եորք

Փարիզ, 16, Պուլվար տէ Գիզոյի, թիւ 1, 3, իր Լը Բելլիէ փողոցի սեփական շէնքին մէջ
1845ին հիմնուելէն ի վեր

Ապահովագրութեանց վճարուած	123,000000
1895ի դրութեամբ	
Ապահովագրեալներու վճարուած	87,000000
Հասոյթ	196,000000
Նոր ապահովագրութիւնը	661,000000
1896 յունուար 1	
Աւանդ եւ անշարժ կալ. յ'ԵՐԵՎԱՆ	40,000000
Ցանկալի դրամագլուխ	124,000000
Արդի ապահովագրութիւնը 1 Մէկ—	141,000000

Տնօրէնութեան ապահովութիւն

Շահաբաժիններու բարձրմամբ և ապահովագիներու վերադարձմամբ՝ ի դէպ մահու։ Պայմանագրութեան նոր եղանակ սկսեալ Առաջին տարւոյն լրանալուն պէս։ ԱՒԱՆՑ ՎԵՐԱՊԱՀՈՎՄԻ ի մասին բնակութեան և ուղեւորութեան։

Հինգ տարի ետքը ԻՐԱՒՈՒՆՔ տալով ընկերութենէն փոխառութիւններու որոց գումարը նշանակուած է ապահովագրին մէջ։ Ամէն ընդարձակ տեղեկութիւններու համար դիմել առ Տնօրէնութիւն ի Թուրքիա

188 Ճ. ՈՒ. ՀՈՒԻԹՕԼ, եւ Ընկ.
Վայվոտա փողոց, Վէրթալիս խան, Ղալաթիա

ԱՐՀԱՐԱԳՈՒԹԻՒՆ ԿԱՆԱՑ
ԱՓԻՕԼԻՆ ՇԱՓՈԹՕԻ
APIOLINE de CHAPOTEAUT
(Ափիոլին Ճաբոթօի)

Ափիոլինը ամենէն կիսոյ գաշտանաթեր դեղն է և ամենէն ուելի գնահատուած բժիշկներէն։ Առաջ կը բերէ և կը կանոնաւորէ գաշտանը, յապաղումները կը դադրեցնէ, ինչպէս նաեւ գլխացաւերը, ջղային դողումը, ցաւերն ու խիթերը ալք ամասպլիսուն կը պատճառին և կինոքու առողջութիւնը կը խանգարեն։

Փարիզ, 8. Վիվիէն փողոց
և բոլոր դեղարանները A.

ՆՈՐ ՈՒՂԵՑՈՑ
ՄԷՍՍԱԺԵՐԻ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Ուղղակի երթեւեկ ընդմէջ Լոնտոնի եւ Սեւ Ծովու նաւահանգիստներուն (երթուղարձին հանդիպելով ի Հալբ)։

Լոնտոնէ մեկնում ամեն կիրակի. Մարսիլիէ մեկնում ամեն շաբաթ օր, իրիկուան ժամ 4ին, մէշաբաթ, սկսեալ ապրիլ 18էն, դէպի Պիրէէն, Իզմիր, Տարտանէլ, Կ. Պոլիս, միւս շաբթուն, ապրիլ 25էն սկսեալ, դէպ ի Քաֆարօյտ, (փոփոխակի Քալամսոյա) Շիրա, Սէլանիկ, Քաֆա, (փոփոխակի Տէմէ-Ազաց), Տարտանէլ, Կ. Պոլիս։

Կ. Պոլսէ մեկնում դէպի Մարսիլիա, Հալբ, Լոնտոն, ամեն հինգշաբթի, իրիկուան ժամ 4ին, մէկ շաբաթ, Տարտանէլէն, Տէմէ-ազաձէն (փոփոխակի Քավալա) Սելանիկէն, Շիրէն, Քալամազէն (փոփոխակի Քաֆարօյտ) ապրիլ 24էն սկսեալ եկ միւս շաբթուն Տարտանէլէն, Իզմիրէն, Պիրէէնէն, ապրիլ 30էն սկսեալ։

Բաց ասայ, ամեն տասնընինգ օրը, ուրբաթ իրիկուան ժամ 4ին, ապրիլ 23էն սկսեալ Սուրիոյ գծին շոգենաւը Կ. Պոլիս գալով անմիջապէս պիտի մեկնի դէպի Մարսիլիա միայն Իզմիր ու Պիրէէն հանդիպելով։

ՍՈՒՐԻՈՅ ԳԻԾ

Ապրիլ 30էն սկսեալ, հինգշաբթի ամեն տասնընինգ օրը Կ. Պոլսէ մեկնում դէպ Իզմիր, Հոռոմս (փոփոխակի Սամոս) Պէրուտ (ուր պիտի հանդիպի Եաֆա, Բոր-Սայիտ, Ալեքսանդրիա, Մարսիլիա գացող սուրհանդակին) Լարնաքա, Սուրիական եզերք, Նորէն Պէրուտ, Բոր-Սայիտ, Ալեքսանդրիա, Մարսիլիա։

ՕՏԷՍԱ-ՆՈՎՈՐՍԻՍԿԻ ԳԻԾ

Ուղղակի երթեւեկ կիսամսեայ Լոնտոնէն, Հալբէն, Մարսիլիէն եկած սուրհանդակներով։ Կ. Պոլսէ մեկնում կիրակի իրիկուան ժամ 4ին, ապրիլ 19էն սկսեալ։

ԱՆԱՏՕԼՈՒ-ՊԱՖՈՅԻ ԳԻԾ

Ուղղակի երթեւեկ տա Նրինկօրեայ՝ Լոնտոնէն, Հալբէն, Մարսիլիէն եկած սուրհանդակներով։ Կ. Պոլսէ մեկնում երկուշաբթի իրիկուան ժամը 4ին, դէպ ի Սամսուն, Կիրասուն, Տրապիզոն եւ Պաֆում ապրիլ 27էն սկսեալ։ 425

ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ԿԱՀԵՐՈՒ
ԺՕՐԺ Ժ. ԲՈԱԼԹԻ ԵՒ ԸՆԿ.
657-659 Բէրս, Մէնփուզ Դուլ-Գուս, Կ-ըմիսլ ուլտուրալի դիմաց և Եաղճի խոզոյն թիւ 657-659

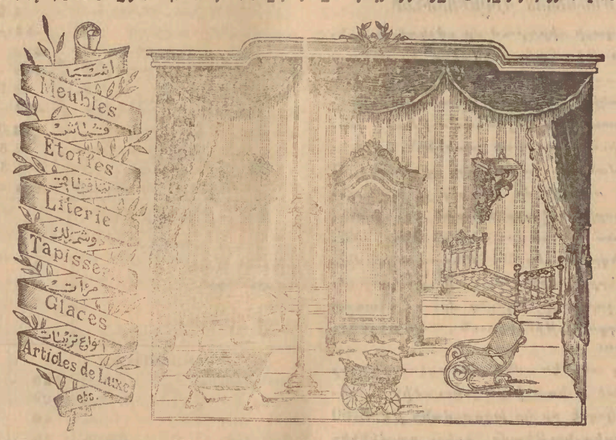

Գ. Գ. Ժ. Ժ. ԲՈԱԼԹԻ ԵՒ ԸՆԿ. արտասովոր մեծ վաճառում մը կազմակերպեցին՝ ամեն տեսակ կահերու՝ նոյնպես նեակներու, ճաշարաններու, սրահներու, աշխատութեան սենեակներու եւ այլն։ Անոնք, որք կու գան խնայողութեամբ իրենց տունը կահաւորել, կրնան այցելել այդ մեծերանոցն եւ գիներուն վրայ տեղեկութիւն առնուլ։

ՃԱՇԱԿ, ԱՃԱՆ ԵՒ ՏՈՒՆՈՒՆՈՒԹԻՒՆ

Վաճառատունը նաեւ ունի կահերու եւ կահաւորման գործարան մը, ամեն տեսակ յանձնարարութեանց համար, զոր կը գործադրէ երաշխաւորեալ տակաւնորեամբ։ Կարճ միջոցի մէջ կը յանձնուին թէ մայրաքաղաքիս եւ թէ գաւառաց համար։

ՍԻՏՆԵՑ ՆՕՎԻԼ ԵՒ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Ա. Ն Գ Լ Ի Ա Կ Ա Ն Ա Ն Գ Ա Ն Ա Ց Ա Ն Ի Ա Ն
ԶԱԼԱԹԻԱ, ԵՒԻՊՔԷՔԷ ԳԱԼՏԸՐԸՄ ԳԵՈՐԳ ՊԷՅ ԽԱՆ ԹԻՒ 1, 2, 3

Ասանց զմէլիճեր Անգլիոյ Շէֆիլտ քաղաքին Ճօհն Նօվիլ եւ Որդիք գործարանին մէջ կը պատրաստուին եւ հետեւեալ մենաշնորհեալ մարքան կը կրեն։ Ոմանք այդ զմէլիճերու կեղծիք կը տեսնեն եւ անգլիական տարեր չանչցղոցնեք գայնս կը գնեն, որով նոյն գործարանին արժէքաւոր զմէլիճերուն վարկը կը կոտրեն։

Ճօհն Նօվիլ եւ որդւոց գործարանին արտադրութիւնքն այս մասնաւոր մարքան կը կրեն։ Կեղծերէն զգուշանալու համար պէտք է ուշադրութիւն դնել զմէլիճերու, ածիլիճներու, կտրոցներու եւ մկրատներու վրայ գտնուած մարքային ու անգլիական տարերուն։

Այս գործարան 1700 տարւոյն ապրիլ 26ին հաստատուած է։

Սիտնէյ Նօվիլ եւ ընկերութեան ներկայացուցիչն է դրամարկղերու ամենէն մեծ Միլլեր գործարանին։

Այդ դրամարկղներ ամեն կերպով կը դիմանան հրդեհի եւ գողերու դէմ։ Փափաքողներու ցոյց պիտի տրուին վկայագիրներ, որ կը հաստատեն Միլլերի դրամարկղերու տեղուն։

Սիտնէյ, Նօվիլ եւ ընկերութեան անգլիական վաճառատան մէջ կը գտնուին նաեւ լաւ տեսակէտ զգալներ, պատառաքաղներ, դանակներ ու սեղանի զանազան սպասներ ինչպէս նաեւ առաջուն լամպարներ, սրսնեներու մէջ կախուելու լամպարներ, ցամաքային ու ճաւային զինուորական լամպերներ, հրթիռի մեքենաներ եւ այլն։

Հեռաւոր տեղերէ եղած յանձնարարութիւնքն կը կատարուին կանոնաւոր կերպով եւ շուտ։

ԻՒՍԿԻԻՏԱՐ ԵՐԹԵԵԿՈՂ ՇՈՓԵՆԱՒԵՐ

Իսկիտարէն	Կոստանդնուպոլիս	Կոստանդնուպոլիս	Իսկիտար
		12 20	
12 —			6 25 Պշբ.
12 30		1 —	7 — Վսփ.
1 —		1 20 Գուզլճ.	7 30
1 30		1 30 Վսփ.	8 20
		1 50	9 —
2 30	7 05 Պէշիկ.	2 25	9 —
2 —	8 65 Գզ.-Պշ.	3 —	9 40
3 15 Յէրպ.	8 50	2 50	10 5 Գգկ.
3 30	9 25	3 35	10 30 Յէրպ
4 10	9 45 Յէրպ.	4 — Յէրպօի	10 40 Գգկ.
4 35 Վսփ.	10 — Գապ.		11 —
5 45 Յէրպ.	10 35 Գգ.Գպ.	4 25	11 25 Գգկ.
5 10	11 — Գգ.	5 05	11 30 Յէրպ
4 40	11 — Յէրպ		
3	11 20	5 50	1 55
6 25	12 05	4 4 Յէրպօի	12 15*

ԿԻՐԱԿԻ ԵՒ ՈՒՐԲԱԹ ՕՐԵՐ

Իսկիտարէն	Կոստանդնուպոլիս	Կոստանդնուպոլիս	Իսկիտար
			6 25 Պշբ.
12 —		12 20	7 — Վսփ.
12 45	7 05 Պշբ.	1 —	7 30
1 30	8 10 Պշբ.	1 30 Վսփ	8 20
2 10	9 —	1 50	9 —
2 3	9 30	2 20	9 45
3 25	9 45 Յէրպ.	2 50	10 15
3 15 Յէրպօի	10 15	3 — Վսփ.	10 50 Յէրպ.
4 —	10 3 Գապ.	3 45	10 40
4 30	11 — Յէրպ.	4 30 Յէրպօի	11 30 Յէրպ.
5 15	11 10	4 45	11 20
4 45 Յէրպօի	11 45	5 20	11 55
6 —	12 5	5 45 Յէրպօի	12 15

ՀԱՐԷՄ ԻՍԿԷԼԷՍԻ ԵՐԹԵԵԿՈՂ ՇՈՓԵՆԱՒԵՐ

2 —	Հարէմէն Սալամաց	բացի կիր. է)
4 30	» »	բացի ուր. է
10 40	» »	բացի ուր. կիր. օրերէ)
11 25	» »	ուր. կիր. ժ. 10.45ին
1 30	Կամուրջէն Հարէմ	Սալամաց բացի կիր. է
4 —	» » »	բացի Ուր. է
10 10	» »	անտի Սալամաց բացի ուր. կիր. օրերէ
11 10	» » »	Սալամաց Լիկիրպի եւ ուրբաթ օրերը ժամ 10.30ին։

ԻՄԻԿԻՒՏԱՐ ՍԻՐԲԷՆԻ ԻՍԿԷԼԷՍԻ ԵՒ ԳԱՊԱՔԱՏԷՆ ՄԻՇԵԼ ԿԱՌԱԲԱՐՁ ՇՈՓԵՆԱՒՈՒՑ ԵՐԹԵԵԿԻ ԺԱՄԵՐԸ

3 15	Իսկիտարէն	Գապաքաշ Սիրբէնի
4 45	Իսկիտարէն	Սիրբէնի
9 45	Իսկիտարէն	Սիրբէնի
11 —	Իսկիտարէն	Սիրբէնի
4 —	Սիրբէնիէն	Իսկիտար
5 45	Սիրբէնիէն	Գապաքաշ Իսկիտար
10 30	Սիրբէնիէն	Իսկիտար
11 30	Սիրբէնիէն	Գպկ.-Իսկիտար

Ծան.—Ցոյց միգապատ եղած տեղն տեղն, շոգենաւ իրենց գտնուած տեղը պիտի մնան։

1828 L'UNION DE PARIS

ԿԵՆԱՑ ՃԻՒՂԻՆ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆԸ

Դրամագլուխ և պահեստի դրամ	ֆրանք 127	Միլիոն
1894 տարւոյ հասոյթ	» 15½	»
Ընկերութեան հիմնարկութենէն հետէ մինչեւ ցարդ վճարեալ վնասներ	» 72	»
1894 ի վերջը ապահովագրեալ գումարին ամբողջութիւնը	» 258	»

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ՏԵՍԱԿՆԵՐԸ

1. Ուղղակի ի դէպ մահու վճարելի ապահովագրութիւն — Vie entiere
2. Խառն ապահովագրութիւն — Assurance mixte
3. Ժամանակաւոր ապահովագրութիւն — à terme fixe
4. Գոմպինէ (Combinée) բաւած ապահովագրութեան տեսակը որ մի միայն 20 և 25 տարիներու համար տեղի կ'ունենայ. ապահովագրութիւնը կատարուած օրէն ապահովագրեալ գումարին համեմատութեամբ Ընկերութիւնը իւր դաշնագրին միջոցաւ (police d'assurance) սառագրութեան ներքեւ, չահաբաժինները կ'երաշխաւորի որով դաշնագրին լրացեալ պայմանաժամուն թէ ապահովագրեալ գումարը կը վճարի և թէ երաշխաւորութեան ներքեւ առնուած և առաջուց որոշուած չահաբաժիններն։

Իւնիոն Ընկերութեան 127 միլիոն դրամագլուխը և պահեստի դրամը, ապահովագրած 258 միլիոն ֆրանքի գումարին համեմատութեամբ 50 առ % ը երաշխաւորուած ըլլալը ակներեւ է։

L'ANCRE ԼԱՆՖՈՒԼ

ԱՐԵՒԵԼՔԻ ՄԷՋ ԿԵՆԱՑԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ԱՄԵՆԷՆ ՀԻՆ, ԱՄԵՆԷՆ ՀԱՄԲԱՒԱԿՈՒՐ ԵՒ ԱՄԵՆԷՆ ԱՌԵՎԼԻ ՏԱՐԱԾՈՒԱԾԸ

ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՆ ԴՈՒՄԱՐ 133 ՄԻԼԻՈՆԷՆ ԱՒԵԼԻ — 1871 ԷՆ ՄԻՆՉԵՒ 93 ՎԱՃԱՌՈՒԱԾ ԳՈՒՄԱՐ 206 ՄԻԼԻՈՆ

ՎԱՐՉԱԿ Ն ԽՈՐՀՈՒՐԴ

Գ. Գ. Կոմս Էտմոն Զիշի, կայս. եւ արք. ներքին խորհրդական, նախագահ
» Ռոտոլֆ Հոեոս, գեր-նախագահ
» Ժօզէֆ Հոեոս, կայս. եւ արք. ներքին խորհրդական
» Քրիստիան Նաթ » » »
» Անթուան Բրօքէշ տ'Օսմէն » » »
Թէոտոր Բանզէն
Ժան տը Վէնինկ-Ինկէնհայմ

Կառավարական Քոմիսէր
Գ. Ժան Մորէ, կայս. արք. խորհրդական

Ընդհանուր Գործակալ, Բերա, Թիւնէլի հրապարակ, տուն Սարաֆօղլու, ԼԻՕՆԷԼ ՊՕՆՏԻ Գիւղ. Գործակալ, ՄԻՒՀԷՐԴԱՆ ՏԷՐ ՆԵՐՍԷՍԻԱՆ Կ. Պոլիս, Գոշամանօղլու խան Թիւ 7, 302

ՀԻՆ ԲԷՐԼԻՆ ԽԱՅՏԱՌԵԱՆ

ՇՈՓԵՆԱՒՈՒՑ ԵՐԹԵԵԿՈՒԹԵԱՆ ՑՈՒՑԱԿ
1896 Մարտ 14էն սկսեալ մինչեւ 1896 Ապրիլ 30

(Բոլոր կիրակի օրերէն) Եւրոպական եղէգէն Կոստանդնուպոլիս Էրզրում-Էրզինջան

Ժ. Վ. Ք.
12 — Եենմ. Մզպ. Պէյ. Թրպ. Ենք. Պոյճ. Բ.Հս.շոգ.ին կը հաղորդակցի 46
1 — Եենմ.Մզպ.Պէյոյթ.Թրպ.Ենք.Պոյճ.Բ.Հ.պիտի հաղորդակցի 45
1 45 Բ.Դ.Եենմ.Մզպ. Պէօր. Թրպ.Ենք. շոգ.ին հետ հաղորդակցելով Պէշ. 43
1 15 Բ.Ա.Գվ.Եենմ.Մէգ.Պէօյտ.Թրպ.Պէյր. Զիկ-Զակ շոգենաւին հետ հաղորդակցելէ վերջը ժամը 2½ին Ենք.էն պիտի մեկնի 17
3 — Բ.Ա.Գվ.Եենմ.Մէգ.Պէօյ. Թրպ. Ենք.Սաթ.Մրկ. Պոյճ. Բ.Հ. շոգ.ին հետ կը հաղորդակցի. Ուրբ.ը Պէպ.Արն.Գրչ.Օրթ.Պէշ. 34
4 30 Եենմ.Մէգ.Պէօյ.Թրպ.Ենք.Սաթ.Մրկ. Պոյ. Բ.Հս. Պէպ. Պշբ. Պէպ.ի շոգենաւին հետ կը հաղորդակցի ուր. օրերը Արն. Գրչ. Օրթ. 45
5 45 Եենմ.Մէգ.Պէօյ.Թպ.Պէյգ. Ենք.Սաթ. Մրկ. Պյճ. Բ.Հս.Պպ.Արն.Գրչ. Օրթ.Պշբ. 32
7 15 Եենմ. Մէգ. Պէօյ. Թրպ. Պէյգ. Բշպ.Ենք. Մրկ.Գնյճ. Բ.Ա.Հս.Գնտլ.Պէպ.Արվ. Գրչ. Զնկ. Պէյլ.Օրթ.Գզկ.Պշբ. 20
8 — Ա.Բ.Գվ. Եենմ.Մէգ.Պէօյ. Թրպ. Ենք. Իսթ. Մրկ.Բ.Հս.Պպ.Արն.Գրչ.Օր.Պշբ. 17
10 15 Եենմ.Մզպ.Պէօյ.Թրպ.Ենք. Մրկ. Բ. Հիս. Պպ.Արն. Սրթ. Պէշկ. 28

Եենիքէօյէն Կոստանդնուպոլիս Էրզրում

12 05 Ենք.Սաթ.Մրկ.Պոյճ. Բ.Հ. Պպ.Արն. Գրչ. Օրթ.Պշբ. 21
2 30 Ենք.Սաթ.Մրկ.Պոյճ.Բ.Հ.Պպ.Ամն.Գրչ.Օրթ. Պշբ. 17
10 25 Պէպէքէն ուղղակի կամուրջ, ուրբաթերը Պէշիրթաշ ալ պիտի հանդիպի 43

Պէպէքէն Կոստանդնուպոլիս Էրզրում

12 — Պէպ.Արն.Գրչ.Օրթ. Պշբ 28
12 30 Պէպ.Արն.Գրչ.Օրթ. Պշբ. 21
12 50 Բ.Հ. Պպ. Արնվ. Գրչ. Օրթ. Պէշբ. 20
1 50 Բ.Հ.Պպ.Արնվ.Գրչ.Օրթ.Պշբ. 28
12 50 Օրթ.էն ուղ. կամուրջ բացի Ուր.է 18
2 30 Պէպ. Արնվ. Գրչ. Օրթ. Պշբ. 32
3 — Պէպ. Արնվ. Գրչ. Օրթ. Պշբ. 17
4 — Բ.Հիս.Պպ.Արն.Գչ.Օթ.Պշբ.Պպշ.ուրբ.գատ 28
4 45 Պէպ.Արնվ.Գրչ.Օրթ.Պշբ. 43
5 30 Պէպ-Արնվ-Գրչ-Օրթ.Պշբ- բացի ուրբաթէ 34

Աւելիսն Եենքէօյէն Կոստանդնուպոլիս Էրզրում

12 — Գնտ-Վնք-Զնկ-Պէյլ-Գզկ- 34
12 05 Պէյգ-Բշպ.Զպգլ-Գանլ-Ա.Հիս- Գանտ-Օրթ-(Ա.Հ. կը հաղորդկ-) Ուրբաթները Օրթ-էն գատ Վան-Զնկ-Պէյլ-Գզկ.Պէշ. 18
12 40 Պէպ-Ա.Հ-Գնտ-Վնք-Զնկ-Պէյլ-Գզ-Պշբ-բացի Ուրբաթէ 32
1 20 Պէյգ-Բշպ.Զպգլ-Գնյճ. Ա.Հ. Գանտլ.Պէշ. Ա.Հ.պիտի հաղորդակցի ուրբաթները Վնք. Զէնկ.Պէյլ.Գուզլճ.Պշբ. 44
1 50 Ա.Հ.Գանտլ.Վնք.Զնկ.պէյլ.Գզկ.Պշբ. բացի ուրբաթէ 46
2 — Պէյգ-Բշպ-Ենք.Գնլ-Պոյճ-Բ-Ա-Հ-Գտ- Արն-Զնկլ.Պէյլ.Օրթ-Գզկ.Գապ- 25
1 40 Գզկ. Սկտ. բացի ուրբաթէ 42
2 45 Ա.Հ.Գտ.Վնք.Զնկ.Պէյլ.Գզ.Պշբ- 21
3 05 Պէյգ.Բշպ.Զպգ.Գնյճ.Ա.Հս.Գնտ.Պշբ. (Ա.Հ. շոգ.ին կը հաղրդկ-) Ուր-ները Վնք. Զնկ- Պէյլ- Գզկ-Պշբ- պիտի հանդիպի 18
3 50 Ա.Հ.Գնտլ.Վնք-Զնկ-Պէյլ-Գզկ- Իսկ. բացի ուրբ.է 46
4 30 Պէյգ.Բշպ.Զպգլ.Գնլ.Ա.Հ.Գնտլ.Վան.պիտի հաղորդակցի. ուրբաթները Զնկ.Պէյլ.Գզկ. Պշբ- պիտի հանդիպի 44
5 15 Վնք. Զնկ. Պէյլ